

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №18

**Стенограма пленарного засідання
6 березня 2020 року**

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №18

*Стенограма пленарного засідання
6 березня 2020 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання вісімнадцяте
(П'ятниця, 6 березня 2020 року)

Година запитань до Уряду	...4
Оголошення запитів народних депутатів України	...21
Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення»	...31
Заява міжфракційного об'єднання «Рівні можливості»	...48
Виступи з різних питань	...49
Інформація про створення у Верховній Раді України міжфракційних депутатських об'єднань «Урбаністи», «Національні спільноти», «Антикорупційний наступ»	...66

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ВІСІМНАДЦЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
6 березня 2020 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні журналісти, шановні гості Верховної Ради України!

Підготуйтеся, будь ласка, до реєстрації. Шановні колеги, готові реєструватися? Прошу зареєструватися. Реєстрація відбувається зеленою кнопкою «за». Зеленою, зеленою.

У залі Верховної Ради України зареєструвалися 257 народних депутатів України. Ранкове пленарне засідання оголошується відкритим.

Шановні колеги, сьогодні в чотирьох наших колег народних депутатів день народження. Це Олена Володимирівна Мошенець (*Оплески*), Олександр Васильович Аліксійчук (*Оплески*), Олег Андрійович Дунда (*Оплески*) і Юрій Іванович Заславський (*Оплески*). Я вас вітаю, бажаю здоров'я, успіхів, сімейного затишку, злагоди та добробуту.

Шановні колеги, переходимо до роботи. Перше питання порядку денного – «година запитань до Уряду». У засіданні Верховної Ради України бере участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль та члени Кабінету Міністрів України. На засіданні Погоджувальної ради було визначено, що члени Кабінету Міністрів України сьогодні відповідатимуть на запитання про стан реалізації реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади в Україні. Як ми й домовлялися, порядок розгляду такий: 10 хвилин – доповідь, 35 хвилин – відповіді та запитання згідно з визначеним на засіданні Погоджувальної ради питанням, після цього 15 хвилин – на виступ та запитання Прем'єр-міністру України.

У нас склалася нестандартна ситуація. На той час віце-прем'єр-міністр України – міністр розвитку громад та територій України Денис Анатолійович Шмигаль тепер Прем'єр-міністр України. Денисе Анатолійовичу, це фактично ваша година. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Доброго дня, шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні українці! Якщо дозволите, я дуже коротко, до 3 хвилин, доповім про питання реформування місцевого самоврядування – про реформу децентралізації, визнану однією з найуспішніших. Ми про це говорили, 70 відсотків знають, розуміють і очікують позитивних змін від цієї реформи.

Перед нами стоїть п'ять завдань: формування спроможних територіальних громад, формування нової системи адміністративно-територіального устрою, розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, перегляд повноважень місцевих державних адміністрацій з урахуванням нових повноважень органів місцевого самоврядування і стимулювання розвитку форм та інструментів місцевої демократії.

Щодо мети. Підготовлено презентацію. Я скажу своїми словами. Прошу увімкнути слайди так, щоб вони змінювалися приблизно через 15-20 секунд.

Формування спроможних територіальних громад. Ми плануємо охопити всю Україну. На сьогодні практично сформовано 1045 об'єднаних територіальних громад із 1400 орієнтовно запланованих, тобто близько 350 громад на сьогодні ще не сформовано, вибори в них не проведено, вони будуть проводитися згідно з постановою ЦВК 25 жовтня під час чергових виборів. У 1400 громадах будемо проводити вибори. На цьому слайді саме це й показано.

Ми плануємо до кінця березня охопити перспективними планами 100 відсотків території України. На сьогодні лише три регіони не охоплені перспективними планами – Сумська, Дніпропетровська області (доопрацюємо плани на наступному тижні) і Автономна Республіка Крим, яка окупована. Щодо решти областей Кабінет Міністрів затвердив перспективні плани.

На сьогодні 100 відсотків територіальних громад України сформовано з оптимальними мережами соціальної інфраструктури. Це наступний план. Уже є 806 ЦНАПів, у проекті – 1400. Кожна об'єднана територіальна громада повинна мати центр надання адміністративних послуг. Ключове питання – доступність, визначена методика. Ключові речі – чисельність дітей, населення і фінансова спроможність громад.

Доступність до ЦНАПів має тривати не більше 30 хвилин. Визначено також доступність до кожного конкретного навчального закладу, центру безпеки, спорту, медицини тощо. Є відповідна урядова методика. На сьогодні розроблена електронна карта, на якій позначено 26 мереж, 100 шарів геоданих і 150 тисяч об'єктів відповідної інфраструктури, яка має забезпечити доступність громадян до зручних адміністративних і соціальних послуг, що надає держава.

Формування нової системи адміністративно-територіального устрою і одиниць субрегіонального рівня. Я вже казав про це, повторюю цю цифру: на сьогодні 1400 громад, також близько 100 районів або округів. Це питання дискусійне. Ми розпочали велику дискусію, в якій взяли активну участь народні депутати, представники областей, експерти на рівні Києва. Дискусії й обговорення відбулися в регіонах. Цього тижня вони практично завершені, з наступного – переходимо до великого експертного обговорення в Києві.

Розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади. Найбільш дискусійне питання на сьогодні – це прийняття двох законів: про місцеві державні адміністрації та про місцеве самоврядування в Україні. Перегляд повноважень місцевих державних адміністрацій

з урахуванням нових повноважень органів місцевого самоврядування і центральних органів влади, прийняття закону про державні місцеві адміністрації, про префектів. Можемо називати їх урядовцями, в дискусії визначимо правильну назву цієї посади та повноваження. Ключові питання обговорено, я не буду повторювати їх з цієї трибуни.

Стимулювання розвитку форм інструментів місцевої демократії. Йдеться про внесення змін до законодавства про місцеві вибори, а також про законодавче врегулювання обов'язковості прийняття сільськими, селищними, міськими радами статутів територіальних громад та запровадження дієвих форм участі мешканців територіальних громад.

Основне питання наразі – внесення змін до Конституції. Ми започаткували і проводимо в Україні велику суспільну дискусію. Вона відбулася в усіх регіонах. Залишається провести у Краматорську повторну дискусію за участю фасилітаторів – медіаторів, як ми їх називаємо, за участю експертів, місцевих лідерів та громад.

З наступного тижня переходимо до обговорення у Києві за участю асоціацій, експертів, парламентаріїв та Кабінету Міністрів. Будемо готувати кілька варіантів пропозицій від людей, громадських організацій, асоціацій для того, щоб у парламенті відбулася предметна дискусія, і ми вже не мали сумнівів у тому, що пропозиції, які ми розглядаємо, ідуть від людей та громад.

Загалом щодо децентралізації, напевно, для початку це все. Готовий відповідати на запитання.

Дякую за вашу увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Прем'єр-міністре.

Запишіться, будь ласка, на запитання від депутатських фракцій та груп.

Стефанишина Ольга Анатоліївна.

Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, пане Прем'єр-міністре. Ми вчора мали з вами плідну дискусію під час ефіру. Ми говорили про постачання води в Крим. Ви спочатку сказали, що вода в Крим буде постачатися, потім вирішили, що вода в Крим не буде постачатися. Скажіть, будь ласка, щоб ми поставили крапку в цій дискусії: чи буде постачатися вода в окупований Крим? Це моє перше запитання.

Друге. Скільки коштує утримання окупованих територій – Донбасу і Криму – для українського бюджету на даний момент?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Я вчора дуже чітко висловлювався щодо постачання води в український Крим. Ми не будемо постачати воду для

промислових і військових об'єктів! На цьому ми ставимо крапку. Ми будемо постачати в разі потреби або гуманітарної загрози воду для господарських потреб, для пиття українцям. Хоч цистернами, хоч каністрами, хоч бутлями ми маємо це забезпечити. Це наш обов'язок перед нашими українцями (*Шум у залі*). Це важливо. Я вчора про це сказав. Ми не говоримо про відновлення промислового постачання води, ми говоримо про наш обов'язок перед українцями в Криму. Вчора це було чітко сказано, тому прошу не політизувати, не порушувати це питання і не маніпулювати такими речами. Дякую за ваше запитання.

На другу частину запитання підготуємо відповідь. У письмовій формі ми дали відповіді на запитання депутатів і фракцій. Якщо ви хочете почути конкретні цифри і деталі, їх треба вибирати і рахувати. Прямих витрат бюджету на окуповані території, звичайно ж, немає, але є опосередковані – на здійснення різноманітних заходів. Треба узагальнювати. Підготуємо і дамо відповіді на ваші запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Дякую, шановний пане Голово. Вельмишановний пане Прем'єр-міністре, я хочу поставити вам запитання щодо бюджетної децентралізації. Всі ми знаємо, що з урахуванням девальвації національної грошової одиниці номінальні доходи місцевих бюджетів зросли, але якщо ми візьмемо частку доходів місцевих бюджетів і міжбюджетних трансфертів у зведеному бюджеті, то ця частка не змінилася порівняно з 2013 роком. У 2020 році порівняно з 2019 роком обсяг міжбюджетних трансфертів місцевим бюджетам зменшено. Це визначено в бюджеті на 2020 рік. У зв'язку з цим наразі фінансуються виключно видатки із заробітної плати на місцях і комунальні платежі.

Як ви будете фінансувати програми розвитку з урахуванням невиконання бюджету, зменшення суми міжбюджетних трансфертів і взагалі долати регіональну диференціацію, що існує нині в деяких регіонах України?

Дякую за відповідь.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше питання. Ми, справді, знаходимося на шляху реформи, зокрема, бюджетної децентралізації. У середу на засіданні Кабінету Міністрів ми повторно розглянемо питання надання бюджетної самостійності ще 67 громадам, у яких були проведені вибори, для того, щоб дати їм змогу перейти на прямі міжбюджетні відносини з Кабінетом Міністрів. Усі 1045 громад, про які я казав, будуть переведені з II кварталу на прямі міжбюджетні відносини. Це надасть їм відповідну самостійність і керованість тими коштами, якими вони розпоряджаються.

Щодо виконання запланованих програм капітальних видатків, це кошти спецфондів, ми будемо їх виконувати. Вперше в історії України ми відкриваємо велике будівництво. З 1 березня Державний фонд регіонального розвитку затверджений, погоджений і відкритий до фінансування для регіонів. Ми відкрили всі капітальні видатки, зокрема на ремонти доріг, не 1 вересня, як це було зазвичай, а вже сьогодні. Це відкриті кошти, будівництво вже фінансується і ведеться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Чорний Дмитро Сергійович.

ЧОРНИЙ Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановний пане Прем'єр-міністре, на одній із зустрічей колишнього Прем'єр-міністра з мажоритарниками нам було запропоновано під час роботи в округах особисто заміряти відстань між соціально важливими об'єктами на своїх округах. Це ЦНАПи, лікарні, школи. Хочеться почути від вас, як в нинішній ситуації можна здолати цю відстань. Це нереально – 30 хвилин, тому що потрібно кілька годин. Хочеться почути від вас, як бути в даній ситуації, чи допоможе держава містам.

ШМИГАЛЬД.А. Дякую за ваше запитання. Ви правильно сказали. Нині в Україні багато місцевих доріг зруйновано. Справді, практично неможливо або дуже складно виконати норматив, якого ми хочемо досягти. Тому ми (я вже казав про це) розпочинаємо велике будівництво в цьому році, збираємося витратити понад 70 мільярдів гривень на ремонт доріг, зокрема місцевих.

«Укравтодор» спільно з обласними державними адміністраціями за дорученням Президента і Кабінету Міністрів розробив план, пріоритетом якого визначено дороги до соціальних об'єктів: ЦНАПів, шкіл, лікарень. Народні депутати в більшості областей долучалися до формування переліків доріг. Упевнений, що мажоритарники знають, які дороги ремонтуватимуться у більшості областей. Місцеві громади також долучені. У деяких областях ми взагалі проводимо експеримент спільно з ОТГ – дали змогу лідерам громад визначати пріоритетні для ремонту дороги.

Ми глибоко розуміємо цю проблему і підходимо до її розв'язання, визначивши пріоритетом доступність об'єктів, про які ми говорили, в умовах децентралізації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Чийгоз Ахтем Зейтуллаєвич.

ЧИЙГОЗ А.З., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Повну відповідальність за гуманітарну ситуацію на окупованих територіях згідно з Женевськими конвенціями несе країна-окупант. Як закликав Президент Зеленський, українському уряду треба мати серце і розум, усвідомити, що давати воду окупаційному режиму – це відтерміновувати повернення Криму і Донбасу, повернення українських заручників (*Оплески*). Сподіваюся, в українського уряду з'являться українське серце і український розум.

А тепер запитання. В уряді досі немає ключових міністрів – економіки, промисловості, освіти, культури і АПК. Коли ви внесете кандидатури на ці посади? Що в нас відбувається з економікою? Чи готові ви внести зміни до бюджету, щоб негайно відбулося позачергове засідання Верховної Ради України, було внесено зміни, здійснено індексацію пенсій 11 мільйонам пенсіонерів? Що відбувається із захищеними статтями бюджету?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Повторюю: я повністю підтримую вас у питанні постачання води на територію окупованого Криму для технологічних і військових потреб. Ми не будемо цього робити. Це перше.

Друге (*Шум у залі*). Я не чую. Щодо формування уряду. Наразі проводжу співбесіди, уряд буде сформований невідкладно найближчим часом, щойно будуть підібрані правильні, якісні, відповідальні кандидати.

Третє. Щодо перегляду бюджету. Працюємо сьогодні, завтра, дивимося на можливості бюджету, і, звичайно ж, невідкладно, коли будемо готові, внесемо на розгляд пропозиції про зміни до бюджету, щоб виконати соціальні зобов'язання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Кулінічу Олегу Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Доброго дня, шановні колеги, шановний пане Прем'єр-міністре! Перше запитання стосується змін до Конституції щодо децентралізації. Як відомо, попередній законопроект було знято з розгляду, тому що в ньому не враховано думку місцевого самоврядування. Які принципові відмінності будуть у новому законопроекті на вашу думку? Чи, справді, місцеве самоврядування буде почуте?

ШМИГАЛЬ Д.А. Не чую запитання.

КУЛІНІЧ О.І. Друге запитання стосується медицини – фінансування вторинної ланки. Як відомо, з 1 квітня вторинна ланка переходить на прямі бюджетні відносини з Національною службою здоров'я. Чи можна запровадити якийсь перехідний період і відтермінувати це? До нас, депутатів-мажоритарників, постійно звертаються люди, медичні працівники. Вторинна ланка не готова до прямих відносин, тому що потрібен перехідний період. Яка ваша думка з цього приводу? Перше питання було щодо децентралізації.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Я, на жаль, не почув першої частини запитання. Перепрошую. Щодо децентралізації доповів: працюємо і будемо працювати з громадами (їх лишилося близько 300), щоб узгодити всі питання, зняти точки напруги. А депутати-мажоритарники чудово розуміють, де і які точки напруги, де заполітизованість, де, справді, опинилися в ситуації, коли треба вести перемовини і дискусію з громадами. Щодо децентралізації будемо допрацьовувати, маємо ще приблизно один місяць на з'ясування всіх дискусійних питань.

Щодо другої частини запитання про медичну реформу. Ми говоримо про це вже не перший день. Учора я казав, що ми пройшли величезний шлях до медичної реформи. За суб'єктивними оцінками, до 80 відсотків шляху пройдено. Повертати назад означатиме зруйнувати систему охорони здоров'я, тому ми будемо рухатися вперед, немає іншого шляху.

Як казав вчора, і не лише вчора, міністр охорони здоров'я, ми будемо приділяти велику увагу двом стовпам, заради яких ця медична реформа здійснюється. Це медик і пацієнт. Пацієнт і медик – це дві особи, на які ми будемо орієнтуватися, продовжуючи медичну реформу. Звичайно, ми маємо забезпечити спокій. У нас немає мети ліквідувати жоден медичний заклад. Жоден. У нас немає мети звільнити жодного медика. Це пріоритети, з якими ми будемо рухатися далі, здійснюючи медичну реформу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гузь Ігор Володимирович.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Депутатська група «За майбутнє». Денисе Анатолійовичу, дружня вам порада. Ви вже третій день Прем'єр-міністр. Коли будете на ефірах про щось говорити, будь ласка, думайте спочатку, тому що в залі – люди, відповідальні за ваше призначення, і трактування ваших слів повинно бути однозначним.

Тепер по суті. Хочеться, щоб ми не затягували з тими питаннями, з якими ви ознайомлені.

Перше. Треба завершити приєднання територій, які не входять до ОТГ.

Друге. Треба завершити формування округів чи то пак повітів. Наприклад, на Волині болюче питання – створення четвертого округу чи то пак повіту.

Наступне. Опорні лікарні. Дуже болюче питання. Вінниччина, Волинь, інші регіони. Дуже несправедливий розподіл. Хочеться, щоб ви терміново втрутилися.

Прохання дуже просте: пришвидшити цей процес, не затягувати... (Оплески).

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші поради і запитання.

Щодо реформи децентралізації. Я вже сьогодні про це казав, повторюю: ми працюємо в регіонах з носіями досвіду місцевого самоврядування, тобто з асоціаціями, експертами, місцевими громадами. Отримуємо від них результати експертиз, зокрема, щодо рівності державного устрою та устрою місцевого самоврядування – два або три рівні – те, про що ви говорите. Узгоджуємо назви, формат управління і вносимо до залу відповідні пропозиції, які надходять знизу, будуть опрацьовані експертами, погоджені з Венеціанською комісією. Упевнений, це буде цілком конструктивна дискусія в сесійному залі після обговорення в комітетах.

Щодо мережі лікарень невідкладної медичної допомоги. Вона визначена за параметрами розробленої урядом методики. Повторюю: ми не збираємося дискримінувати чи закривати жоден медичний заклад. Опорні лікарні визначені за розрахунками швидкої доступності та якісного надання медичних послуг. Ми вже приділяємо цьому увагу. Оскільки медична спільнота стурбована, повторюю: міністр охорони здоров'я безпосередньо займається цим питанням щодня.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Белькова Ольга Валентинівна.

БЕЛЬКОВА О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання

«Батьківщина»). Дякую. Шановний пане Прем'єр-міністре, як колишній віцепрем'єр ви, вочевидь, розумієте, що єдина нормальна засаднича умова для розвитку регіонів – це наповнення їх місцевими податками. Місцеві податки надходять не з Києва, а від малого, середнього і великого бізнесу, від промисловості.

І тут у нас проблема. В усіх регіонах без виключення, в усіх секторах промисловості на сьогодні спад. Нашим робітникам – швачкам, фармацевтам, металургам, будівельникам та іншим потрібні не наші політичні дискусії, а конкретні кроки з міністрами чи без них. Скажіть мені, будь ласка, ви як Прем'єр-міністр які конкретні три кроки ініціюєте найближчим часом, щоб захистити всю промисловість України, щоб підняти її з колін, щоб ми всі пишалися цими трьома кроками?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Воно абсолютно правильне, лежить у площині комунікації з тими, для кого ці три кроки потрібно зробити.

Крок перший. Отримати відповідь від наших промисловців, підприємців, малого, середнього бізнесу: що їм потрібно? Це, насправді, близько 100 кроків, які треба здійснити уряду, парламенту, щоб бізнес відчув себе вдома, міг спокійно працювати, створювати робочі місця і платити податки. Першим кроком має стати відверта розмова з бізнесом. Ми домовилися: здійснюємо реформу або не робимо перших кроків без тих, для кого ми їх робимо.

Далі. Робота на зовнішніх ринках для розвитку експортного потенціалу. Нині Україна чи не єдина країна у світі, яка не займалася досі лобізмом промисловців та аграріїв на міжнародних ринках. Вони самі шукали для себе ринки збуту. Ми, напевно, єдині у світі, хто не лобіював інтересів своїх виробників, аграріїв та промисловців.

Третє. Це створення відповідних умов з точки зору податків і зайнятості для бізнесу. Це, звичайно, на сьогодні загальні фрази, але третя умова витікає з першої. Те, що ми почуємо від промисловців, підприємців, врахуємо для створення цих умов. Це буде невідкладно, це не буде затягуватися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас ще є час. Запишіться, будь ласка, на запитання від фракцій у межах часу, який залишився. У нас залишилося 18 хвилин, кому не вистачить, не ображайтеся.

Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Група «За майбутнє», Волинь. Пане Прем'єр-міністре, я хочу почути вашу думку щодо

розвитку закладів культури в умовах децентралізації. На жаль, ми маємо великі проблеми: закриття будинків культури, бібліотек. Уся інфраструктура сфери культури останнім часом руйнувалася. Я прошу вас втрутитися в цю ситуацію і висловити ваше бачення культурної інфраструктури.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Поки що це загальна фраза, але вона важлива. Культура в Україні має бути на належному рівні фінансування. Ми маємо пишатися нашими закладами культури і працівниками культури. Із призначенням міністра дам конкретні відповіді щодо напрямів, які будуть внесені в нашу програму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Прошу передати слово народному депутату Качному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качний Олександр Сталіноленович.

КАЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Доброго дня, шановні колеги! У мене запитання до міністра закордонних справ, якщо можна від нього почути відповідь. Річ у тім, що нещодавно посол України в Чорногорії дозволила собі образливі випадки в бік митрополита Онуфрія, який очолює Українську православну церкву. Більше того, вона сказала, що не можна називати його очільником Української православної церкви, а тільки очільником Російської православної церкви. Вона заявила, що потрібно забрати майно Української православної церкви і віддати його Православній церкві України.

Чи вважаєте ви, що дипломат має право таке говорити? Чи не вважаєте ви, що її треба негайно звільнити? Вона підпадає під статтю Кримінального кодексу України щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КУЛЕБА Д.І., міністр закордонних справ України. Дякую за запитання. В Україні, як відомо, церква відділена від держави. Я додатково вивчу випадок, про який ви щойно сказали. Готовий безпосередньо звернутися до вас із більш предметною і детальною відповіддю на це запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина. Прошу передати слово Сергію Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Прем'єр-міністре! Візьміть, будь ласка, до уваги те, що опорні лікарні знаходяться на відстані 100 кілометрів одна від одної. Дороги Луганщини – ями і ковбані, як могили, від «швидкої» залишають лише «рожки да ножки». Треба звернути на це увагу. Така ситуація по всій країні.

Візьміть до уваги також тарифи на газ. Вони не знизилися, тому що є транзит, є якісь коефіцієнти. НКРЕКП дала відповідь, що це незаконно, а люди про це не знають. Дайте, будь ласка, роз'яснення населенню всієї країни, чому так сталося.

Візьміть також до уваги виплату зарплат шахтарям – 1 мільярд 650 мільйонів гривень. Президент сказав, що виплатили 650 мільйонів, залишився лише 1 мільярд. Візьміть, будь ласка, до уваги всю енергетичну галузь і наведіть у ній порядок.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Про стан доріг і пріоритетність їх ремонту ми сьогодні вже говорили. Повторюю: ремонт доріг до об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема лікарень інтенсивного лікування, у пріоритеті.

Стосовно шахтарів. У галузі енергетики уряд виконуватиме взяті на себе зобов'язання з виплати боргів шахтарям, що були нарачені і зберігалися на сьогодні. Звичайно ж, будемо приділяти окрему увагу вугільній галузі так само як енергетиці в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Прем'єр-міністре, у мене запитання щодо митниці. Ви знаєте, що показники роботи митниці за останні місяці, мабуть, найгірші ніж за всю історію України.

У мене таке запитання. Дуже важливо, щоб ви сказали, чи знаєте ви, яка ситуація наразі зі стаціонарними й мобільними сканерами. Я довго намагалася з'ясувати, і отримала відповідь, що на сьогодні з 11 мобільних сканерів вісім не працюють, а стаціонарні сканери взагалі лише «введені в експлуатацію», тому що жодного правого акту щодо порядку їх використання немає. Чотири з них не працюють, тому що не може бути підведена електроенергія через порушення норм встановлення цих сканерів тощо. Скажіть, будь ласка, які наразі показники щодо роботи митниці? Що ви збираєтеся робити з митницею? Чи думаєте ви, що створення єдиної юридичної особи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Щодо митниці. На завтра запланована велика нарада з фінансовим блоком, у тому числі, з керівником митниці. Якщо ви користувалися офіційними джерелами, ми перевіримо цю інформацію і направимо вам чіткі відповіді на всі поставлені запитання із наведеними цифрами (*Шум у залі*). Мій колега може відповісти. Прошу надати слово.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., заступник міністра внутрішніх справ України. Щодо питання температурного скринінгу, то в нас абсолютно всі прикордонні переходи, а їх більше 200, із 26 лютого фіксують температуру через температурний скринінг. Закуплено 450 температурних скринінгів, щодня отримуємо інформацію про те, скільки осіб було проскановано, у скількох була підвищена температура. Поки що не виявлено осіб, які приїхали з підвищеною температурою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сканери митниці, а не температури.

ШМИГАЛЬ Д.А. Перепрошую, у залі погано чути, тому підготуємо інформацію і надішлемо з чітким переліком... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це проблема, у залі шумно, м'яко кажучи, не завжди чути. Це правда. Колеги, спокійніше.

Альона Іванівна Шкрум.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний пане Прем'єр-міністре, у мене два коротких запитання до вас.

Перше. Ви знаєте про те, що вам дуже швидко доведеться виправляти багато помилок попереднього уряду? На мою думку, тотально розвалене державне управління, а також повністю зруйнована довіра до інституцій. Під час

обговорень в усіх регіонах України, в яких «Батьківщина» брала участь, люди кажуть, що дуже бояться, що так звані префекти, як би ми їх не називали, стануть не префектами, а так званими «смотрящими» без довіри від громади, від пана Президента щодо централізації. На сьогодні законопроект про префектів і його концепція під трьома замками. Чи можете ви показати цей законопроект до того, як будуть вноситися зміни до Конституції? Це важливо.

Друге коротке запитання. Ви як колишній віце-прем'єр добре знаєте, що децентралізація неможлива без фінансів, фінансів, фінансів. Попередній уряд абсолютно не чув громад, скасував пайову участь і акцизний податок, позбавивши їх 8 мільярдів гривень. Повернули лише тимчасово. Чи готові ви назавжди повернути фінанси в громади і відновити довіру?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше питання. Акцизний податок завдяки депутатам залишили в громадах, тому громади ним користуються.

Щодо фінансів. Після проведення місцевих виборів структура фінансування громад буде затверджена згідно з чинним законодавством. Фінансування буде достатнім для розвитку та існування спроможних громад, відповідно будуть запроваджені дотації громадам, які не є спроможними. Це все виписано законодавчо.

Щодо законопроекту про префектів та їхні повноваження, внесення змін до Конституції. Ніякого законопроекту під сімома замками не існує. Я повторюю і наголошую: ми проводимо велику суспільну дискусію про те, якими мають бути зміни до законодавства, якими мають бути повноваження префекту, як мають розподілятися рівні управління органів місцевого самоврядування і органів державної влади, так звана дво- або трирівнева система.

До назви префекту ми також підходимо демократично, проводячи дискусію, так само, як і щодо повноважень. Законопроекту під сімома замками не існує. Це предмет народного обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин Ярослав Іванович.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Галині Васильченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, повторіть кому передати слово.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Виборчий округ № 118, Львівщина. Пане Денисе, ви, мабуть, добре знаєте, що зараз відбувається

з громадами на Львівщині, зокрема, з Оброшинською, Сокільницькою, Мурованською, яким просто не дають можливості створитися. Я знаю, що ви отримали інформацію про те, що 80 відсотків сокільничан хочуть до Львова, але це не відповідає дійсності. Ось 4 тисячі підписів мешканців, які, насправді, хочуть бути окремою громадою. Моє запитання: що ж буде з Сокільницькою, Оброшинською, Мурованською громадами?

Друге не менш важливе запитання. Медична реформа, яка нині триває – це єдиний правильний шлях для України. Вона має продовжуватися. Чи правда, що ви хочете ліквідувати Національну службу здоров'я України?

ШМИГАЛЬ Д.А. Усі громади в Україні будуть сформовані згідно з чинним українським законодавством, згідно з методиками, затвердженими законодавчо. Залишилося формування близько 350 громад. Орієнтовно щодо 100 громад тривають дискусії. Я вже казав про це. Щодо частини громад дискусії цілком обґрунтовані, конструктивні. Щодо частини громад дискусії заполітизовані. Ми ведемо діалог, тривають дискусії. Питання буде вирішуватися шляхом конструктивного діалогу з громадами, щоб не викликати відрази до реформи і до результатів цієї реформи.

Стосовно НСЗУ. Це неправда і маніпуляція. Крапка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гевко.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку. Прошу передати слово Марині Бардіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бардіна Марина Олегівна.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, колеги. Доброго дня, Прем'єр-міністре. Я хочу сказати, що сьогодні в парламенті проходить акція «Не в моєму парламенті», присвячена Міжнародному дню прав жінок, підтримана Європейською радою *Council of Europe*.

Власне, моє запитання до вас таке. Чи ви як Прем'єр-міністр країни, яка вже досягла низки успіхів у провадженні рівності, будете підтримувати таку політику? Чи будете ви підтримувати започатковану колишнім урядовцем паном Кулебою, а тепер вже новим на іншій посаді, стратегію «Партнерства Біарріц»? Чи є готовність впроваджувати політику рівності?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Воно, справді, важливе, особливо в контексті закидів і звинувачень щодо нерівності. Особисто брав участь у написанні не одного проекту, працюючи у Львівській області, щодо рівності, гендеру, співпрацював з міжнародними організаціями. Звичайно, уряд підтримував і буде підтримувати цей напрям, співпрацюватиме з *Council of Europe* щодо продовження тих проектів і реформ, які вже розпочато, і щодо політики рівності однозначно й беззастережно.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, у нас залишилося 5 хвилин, це ще два запитання. Запишіться від фракцій, але лише на два запитання.

Качний Олександр Сталіноленович.

КАЧНИЙ О.С. Прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. «Опозиційна платформа-За життя». Шановний пане Прем'єр-міністре! Ми з вами обговорили питання фінансування бюджетних програм, зменшення частки доходів місцевих бюджетів і міжбюджетних трансфертів. Я хочу звернути вашу увагу, щоб ви врахували це у своїй подальшій діяльності, на подолання регіональних диференціацій нерівності окремих регіонів у трьох важливих позиціях.

Насамперед щодо тарифної політики. Місцеві органи влади в деяких регіонах України визначають, наприклад, тарифи на тепло такі, які значно менші, ніж у Києві. Якщо ми візьмемо дані Державної служби статистики України, то офіційна заробітна плата в Києві та деяких регіонах відрізняється мало не в півтора разу. Тариф на опалення, наприклад, в тому регіоні вищий. Ця регіональна диференціація навіть у програмі попереднього уряду була врахована – був такий важливий момент як подолання цієї нерівності. Що ви будете робити в подальшому щодо цього?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Справді, сьогодні вже лунало запитання про тарифи на тепло і ціну на газ. Тарифи на тепло було знижено і в січні, і в лютому. Є вся аналітика, є інфографіка, за потреби ми можемо її надати депутатам. У 143 населених пунктах було знижено тарифи від 5 до 31 відсотка протягом січня і лютого на постачання тепла, яке утворюється шляхом спалювання природного газу.

Справді, на сьогодні компетенція встановлення тарифів – у прерогативі місцевих органів влади. Тому працюємо з місцевими органами влади. Було прийнято відповідну постанову Кабінету Міністрів, якою місцевим органам

влади надається можливість знижувати і регулювати тарифи на тепло залежно від зменшення ціни на природний газ. Хтось цим скористався, хтось не скористався, але в результаті дії цієї постанови і роботи органів місцевого самоврядування ціни на постачання тепла в цих 143 населених пунктах збалансовано і розрив у цінах скоротився.

Таким чином, по-перше, загалом відбулося зниження ціни, як я вже казав, від 5 до 31 відсотка, по-друге, ціни майже вирівнялися, тобто розрив у два і більше разів між цінами на тепло зменшився і став практично мінімальним. Нехай ще не досягнуто остаточної мети, а саме однакових тарифів, а вони залежать від стану мереж, від стану обладнання, але принаймні ось ця диференціація стала збалансованішою завдяки діям, які були вжиті і урядом, і органами місцевого самоврядування на місцях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Бобровська Соломія Анатоліївна.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Нарешті наша увага прикута до Криму. Сподіваюся, буде прикута увага і до Чорного моря, адже ми знаємо, як ми втрачаємо контроль над Чорним морем. Власне, цього і стосується моє запитання. Коли, нарешті, буде встановлено заборону для ходіння цивільних і військових кораблів у внутрішніх водах окупованого Криму, як це свого часу зробила Грузія? Ми абсолютно безвідповідально ставимося до людей і до суден, коли іноземні судна на сьогодні спокійно можуть зайти, будемо відверті, фактично в окуповане Азовське море, що перетворилося на внутрішнє озеро Російської Федерації, а також у внутрішні води України біля Криму.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Це питання лежить у площині національної безпеки і оборони та відноситься до компетенції Ради національної безпеки і оборони. Тому я його переадресую і відповідь ми вам підготуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Вінницька область, виборчий округ № 15. Доброго дня, шановні колеги, шановний Прем'єр-міністре! Маю таке запитання. Ви сказали, що опорні лікарні були створені відповідно до методики. Я хочу

повідомити: немає ніякої методики, у якій було б враховано доступність, ефективність, потужність. Є просто 1 година, щоб доїхати, що не виконується в округах.

Я хочу вам сказати, що вперте бажання МОЗ не враховувати реформу децентралізації призвело до того, що в ручному режимі було визначено опорні лікарні. Я вас дуже прошу призупинити розпорядження Кабінету Міністрів від 15 січня, переглянути це питання і збільшити кількість опорних лікарень. Наприклад, у Польщі на вдвічі меншу територію є 600 лікарень, у нас штучно відібрано 212 лікарень. Така ситуація призведе до смертей багатьох українців, бо неможливо до тих опорних лікарень не те що за годину, а й за дві і за три години доїхати.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Як ви знаєте, ми цього року за дорученням Президента розпочали в межах великого будівництва в Україні ремонт і приведення до єдиного стандарту 220 приймальних відділень у лікарнях. Це буде стандарт, який відповідатиме найкращому світовому рівню. Буде забезпечено надання структурованої допомоги у приймальних відділеннях, які будуть забезпечені відповідним обладнанням, буде зроблено ремонт належного рівня.

Щодо вашої поради про продовження реформи децентралізації, а також інвентаризації, вимог до лікарень, скажімо, інтенсивного лікування. Звичайно, ми над цим працюємо, це те, чим займається на сьогодні міністр охорони здоров'я. Він переглядає питання, що потребуватимуть уваги, змін, поліпшення уже в процесі реалізації нашої медичної реформи.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час на запитання вичерпано.

Я хочу подякувати пану Прем'єр-міністру, уряду. Сподіваюся, що й надалі робота парламенту і Кабінету Міністрів України буде такою ж плідною. Дякую вам, Денисе Анатолійовичу.

Переходимо до оголошення запитів. Відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України в п'ятницю ми маємо 30 хвилин на оголошення запитів. Слово надається заступнику Голови Верховної Ради України Кондратюк Олені Костянтинівні.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Шановні колеги, перед тим, як перейти до оголошення запитів, хочу повідомити вам про інформаційні кампанії, присвячені Міжнародному жіночому дню, що відбуваються в кулуарах Верховної Ради. Міжфракційне об'єднання «Рівні можливості» підготувало разом з Програмою

розвитку ООН ось таку інформаційну брошуру, у якій розповідається про рівність, повагу, співпрацю і про справжню сутність Міжнародного жіночого дня, а також про реальне становище, в якому нині є жінки України.

Крім того, ми дозволили собі підготувати ось таку листівку. Просимо вас ознайомитися з нею. У ній ідеться про справжню сутність цього свята і дня, про нашу рівність і можливості жінок приймати рішення. Я хочу, щоб ви всі прочитали її, бо це, в принципі, така ніби заготовка про те, як ви можете правильно вітати жінок з таким потужним і гарним днем.

Крім того, ми сьогодні вже говорили, що в кулуарах парламенту проходить акція «Не в моєму парламенті», підготовлена спільно з Парламентською асамблеєю Ради Європи. Вона присвячена саме правам, гідності, рівності жінок і чоловіків, а також можливості для жінок брати активну участь у політиці, економіці, бізнесі. І головне, акція має на меті привернути увагу всіх парламентаріїв до проблем сексистської поведінки і булінгу.

Подібна акція проводилася майже у всіх європейських парламентах, ви всі можете доєднатися до неї в кулуарах Верховної Ради. Чоловіки обов'язково мають долучитися, адже насамперед акція спрямована на розуміння чоловіками ролі жінок в парламентаризмі України. Працюють фотографи, всі охочі мають можливість сфотографуватися. Ці фотографії буде розміщено на сайті Парламентської асамблеї Ради Європи і на сайті Верховної Ради України. Не забудьте взяти участь у таких потужних акціях, які проводяться сьогодні. Дякую.

Перед розглядом різних питань ми ще хочемо звернутися зі спеціальною промовою від співголів міжфракційного об'єднання «Рівні можливості».

Переходимо до оголошення запитів. Нагадаю, що є в нас запити на ім'я Президента, нам потрібні будуть голосування.

Протягом пленарного тижня внесено 251 депутатський запит. Із них: до Президента України – чотири, до органів Верховної Ради України – три, до Кабінету Міністрів – 107, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування – 118, до керівників підприємств, установ, організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності – 19. З минулого пленарного тижня неоголошеними залишилися, на жаль, 118 депутатських запитів. Усього на даний час надійшло 366 депутатських запитів.

Шановні колеги, переходимо до оголошення запитів до Президента України.

Наталії Королевської та Юрія Солода – до Президента України щодо виконання рішень Конституційного Суду України, якими поновлено порушені права громадян у сфері соціального захисту населення. Нам потрібно 150 голосів для попереднього затвердження цього запиту. Прошу проголосувати.

«За» – 123.

Запит не набрав потрібної кількості голосів.

Наступний запит Ольги Василевської-Смаглюк до Президента України щодо знищення фонду державного фінансового контролю в Україні.

Нагадую: нам потрібно попередньо набрати 150 голосів. Прошу проголосувати.

«За» – 184.

Прошу показати по фракціях.

Ставиться на голосування рішення про направлення попередньо підтриманого запиту до Президента України. Нам потрібно 226 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 197.

На жаль, запит не отримав потрібної підтримки.

Прошу показати по фракціях. Дякую.

Наступний запит Ірини Борзової до Президента України щодо збереження клінічного закладу «Київська міська клінічна офтальмологічна лікарня «Центр мікрохірургії ока» із надання високоспеціалізованої офтальмологічної допомоги третинного рівня замкнутого циклу в Києві, що обслуговуватиме потреби киян та мешканців інших областей України.

Ставиться на голосування.

«За» – 234.

Ставиться на голосування рішення про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято. Прошу показати по фракціях. Дякую.

Останній запит від групи народних депутатів (Трухін, Гевко та інші, усього 18 народних депутатів) до Президента України щодо повернення на батьківщину українських жінок та їхніх неповнолітніх дітей із Сирійської Арабської республіки. Прошу проголосувати.

«За» – 243.

Ставиться на голосування рішення про направлення попередньо підтриманого депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято. Прошу показати по фракціях. Дякую (*Шум у залі*).

Переходимо до оголошення запитів. Я вас прошу трохи тихіше, тому що в залі дуже шумно. Прошу слухати свої запити, бо потім приходите і запитуєте, чи було, чи не було.

Ірини Констанкевич – до міністра культури, молоді та спорту України, першого заступника голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо незадовільного покриття сигналу цифрового телевізійного мовлення у районах Волинської області.

Павла Фролова – до міністра охорони здоров'я України щодо ситуації із патологічною схильністю до азартних ігор окремих верств населення України та можливих заходів протидії розповсюдженню лудоманії.

Олександра Качури – до Прем'єр-міністра України щодо надання конкретних показників про виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України № 849 від 29.09.2019 року.

Дмитра Костюка – до голови Вчорайшенської сільської об'єднаної територіальної громади Ружинського району Житомирської області щодо відведення земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства учаснику бойових дій Олькіну В.В.

Групи народних депутатів (Саладуха, Борзова та інші, усього шість народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України, міністра культури, молоді та спорту України, міністра фінансів України щодо забезпечення в повному обсязі оплати праці тренерам-викладачам шкіл вищої спортивної майстерності на виконання Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання оплати праці працівників дитячо-юнацьких спортивних шкіл» № 755 від 14.08.2019 року.

Тараса Батенка – до Прем'єр-міністра України, міністра охорони здоров'я України, тимчасово виконуючого обов'язки голови Національної служби здоров'я України щодо забезпечення належних умов надання медичної допомоги мешканцям Перемишлянського району Львівської області.

Тараса Батенка – до міністра освіти і науки України, голови Львівської обласної державної адміністрації щодо належного використання освітньої субвенції у 2020 році та участі опорних закладів освіти в урядовій програмі «Спроможна школа для кращих результатів».

Олексія Жмеренецького – до Офісу Генерального прокурора щодо перевірки правомірності закриття кримінального провадження.

Олексія Жмеренецького – до Головного сервісного центру Міністерства внутрішніх справ України щодо монополізації ринку послуг оцінювання відповідності транспортного засобу, що переобладнаний.

Олександра Ткаченка та Івана Шинкаренка – до Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Одеської обласної державної адміністрації щодо запобігання закриттю відділень медичного закладу.

Олександра Ткаченка та Івана Шинкаренка – до Міністерства внутрішніх справ України, Державного бюро розслідувань, Офісу Генерального прокурора, Національної поліції України щодо неналежного проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Ігоря Гузя – до міністра охорони здоров'я України, Прем'єр-міністра України щодо необхідності виділення додаткового фінансування з державного бюджету для КНП «Іваничівська центральна районна лікарня» (Волинська область).

Ігоря Гузя – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності невідкладного затвердження Порядку видачі посвідчення встановленого зразка для ветеранів ОУН і УПА у зв'язку із наданням їм статусу учасників бойових дій.

Групи народних депутатів (Сушко, Ткаченко та інші, усього 12 народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України про припинення зловживань з майном Державного підприємства «Національна кінематика України» і Державного підприємства «Українська студія хронікально-документальних фільмів».

Анастасії Ляшенко – до міністра внутрішніх справ України щодо продажу без рецепта лікарських засобів, що містять наркотичні засоби, психотропні речовини та (або) прекурсори, в аптеках міста Лубни Полтавської області.

Валерія Божика – до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України, міністра охорони здоров'я України щодо загрозливої ситуації навколо системи підготовки кваліфікованих лікарських кадрів та нагальної потреби у врегулюванні взаємодії закладів охорони здоров'я із закладами вищої (після-дипломної) медичної освіти, науковими установами.

Вячеслава Рубльова – до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України щодо необхідності фінансування заходів соціально-економічного розвитку, передбачених розпорядженням № 500-р від 10.07.2019 року відповідно до існуючих неоплачених фінансових зобов'язань.

Єгора Чернева – до Секретаря Ради національної безпеки і оборони України про надання інформації щодо повноважень Олексія Семенія бути підписантом плану «Дванадцять кроків до посилення безпеки в Україні та євроатлантичному регіоні».

Анастасії Ляшенко – до голови Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками щодо незаконної реалізації лікарських засобів, що містять наркотичні засоби, психотропні речовини та (або) прекурсори, в аптеках міста Лубни Полтавської області.

Дмитра Шенцева – до міністра охорони здоров'я України щодо перегляду умов та підходів до закупівлі медичних послуг за напрямом «Стаціонарна допомога дорослим та дітям» у сільській місцевості.

Руслана Стефанчука – до виконуючого обов'язки голови правління Акціонерного товариства «Українська залізниця» про надання інформації щодо розміру оплати праці членів правління та членів наглядової ради АТ «Укрзалізниця».

Руслана Стефанчука – до генерального директора Державного концерну «Укроборонпром» про надання інформації щодо розміру оплати праці керівництва ДК «Укроборонпром».

Руслана Стефанчука – до голови правління Публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» про надання інформації щодо розміру оплати праці керівництва «НАК «Нафтогаз України».

Руслана Стефанчука – до генерального директора Публічного акціонерного товариства «Укрпошта» про надання інформації щодо розміру оплати праці генерального директора, його заступників та членів наглядової ради АТ «Укрпошта».

Сергія Ларіна – до Прем'єр-міністра України про звернення Кіровоградського обласного об'єднання організацій роботодавців щодо невідповідності стандартам Болонського процесу визначення в чинному законодавстві України поняття «дуальна форма здобуття освіти».

Олексія Кучеренка – до голови наглядової ради Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» щодо невиконання основних завдань і очікуваних показників, встановлених для наглядової ради ПАТ «НАК «Нафтогаз України».

Степана Кубіва – до міністра інфраструктури України щодо необхідності забезпечення безперебійного процесу видачі дозволів для міжнародних автомобільних перевізників.

Михайла Крячка – до тимчасово виконуючої обов'язки Директора Державного бюро розслідувань, Генерального прокурора, Директора Національного антикорупційного бюро України, голови Антимонопольного комітету України, голови Рахункової палати, голови Національної поліції України, голови Офісу фінансового контролю, голови Державної казначейської служби України, голови Національного агентства України з питань запобігання корупції про перевірку відомостей про вчинення правопорушень першим заступником голови Запорізької обласної державної адміністрації Федоровим Іваном.

Ігоря Колихаєва – до міністра культури, молоді та спорту України, голови Херсонської обласної державної адміністрації щодо збереження бібліотек.

Групи народних депутатів (Боблях, Нальотов та інші, усього сім народних депутатів) – до міністра охорони здоров'я України про необхідність всебічного сприяння у направленні на лікування за кордон важкохворого Патенка Д.В., 2001 року народження.

Володимира Тимофійчука – до Офісу Генерального прокурора щодо неналежного проведення досудового розслідування, скасування постанови про закриття кримінального провадження та притягнення до відповідальності винних осіб.

Олексія Гончаренка – до Прем'єр-міністра України щодо надання для ознайомлення копії контракту, укладеного 30 грудня 2019 року між НАК «Нафтогаз України» та ПАТ «Газпром», про організацію транспортування газу з Російської Федерації через територію України.

Олексія Гончаренка – до Прем'єр-міністра України про вимогу надати офіційну відповідь про наявність або відсутність наміру визнати помилковою і скасувати Державну стратегію розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню, що була схвалена Кабінетом Міністрів України 27 листопада 2019 року, а також невідкладно забезпечити унеможливлення скорочення як мережі протитуберкульозних медичних закладів, так і кількості лікарів-фтизіатрів, які в них працюють.

Зіновія Андрійовича – до віце-прем'єр-міністра України – міністра розвитку громад та територій України щодо забезпечення якісною питною водою жителів міста Надвірна Івано-Франківської області та прилеглих сіл.

Єгора Чернева – до міністра енергетики та захисту довкілля України стосовно надання інформації щодо проведення оцінки впливу на довкілля протягом 2019 року.

Валерія Гнатенка – до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, виконуючого обов'язки голови правління Акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо збереження власного виробництва залізничного кріплення та запобігання закриттю ПрАТ «Дружківський завод металевих виробів».

Валерія Гнатенка – до Кабінету Міністрів України щодо збереження виробництва власного залізничного кріплення та запобігання закриттю ПрАТ «Дружківський завод металевих виробів».

Олександра Куницького – до міністра внутрішніх справ України щодо надання статистичних відомостей про кількість винесених постанов про адміністративні правопорушення з початку 2020 року, водіям, які є працівниками правоохоронних органів, співробітниками системи Міністерства внутрішніх справ України, прокурорами або суддями, які керували транспортними засобами, перебуваючи у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, та/або відмовились від проходження відповідного огляду.

Володимира Арешонкова – до міністра енергетики та захисту довкілля України щодо внесення змін до Методики приведення об'єму природного газу до стандартних умов за показниками побутових лічильників у разі відсутності приладів для вимірювання температури та тиску газу.

Юрія Павленка – до Прем'єр-міністра України про незадоволення відповіддю Міністерства соціальної політики України на депутатський запит «Про невідкладні заходи здійснення децентралізації влади в частині забезпечення, дотримання та захисту прав дитини місцевими органами виконавчої влади об'єднаних територіальних громад».

Юрія Павленка – до Прем'єр-міністра України про незадоволення відповіддю Міністерства соціальної політики України на депутатський запит «Про відмінність Донецької області від інших регіонів України в частині співвідношення усиновлення дітей громадянами України і іноземцями та причини переважання усиновлення дітей іноземцями».

Групи народних депутатів (Савчук, Андрійович, Мокан) – до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, міністра культури молоді та спорту України, Прем'єр-міністра України, міністра фінансів України щодо передбачення видатків на фінансування V ювілейного Міжнародного фестивалю мистецтв «Карпатський простір» у 2020 році (*Шум у залі*).

Шановні колеги, мені, справді, важко читати. Якщо є можливість, можна взяти участь у інформаційних компаніях сьогодні.

СТЕФАНЧУК Р.О., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, є прохання. Будь ласка, забезпечте тишу в залі парламенту, тому що оголошуються запити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Оксани Савчук – до міністра фінансів України, міністра інфраструктури України щодо надання інформації про будівництво та реконструкцію об'єктів мостової інфраструктури.

Групи народних депутатів (Геращенко, Княжицький, Іонова) – до міністра культури, молоді та спорту України, Прем'єр-міністра України щодо вжиття Кабінетом Міністрів України невідкладних заходів із захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки.

Групи народних депутатів (Геращенко, Княжицького, Іонової) – до першого заступника голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо вжиття невідкладних заходів із захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки.

Дмитра Нальотова – до Офісу Генерального прокурора щодо питання незаконного набуття права власності на земельні ділянки на полонині Драгобрат.

Дмитра Нальотова – до виконуючого обов'язки голови Полтавської міської ради щодо надання документів щодо реконструкції фонтану, що знаходиться на Майдані Незалежності у місті Полтаві.

Михайла Цимбалюка – до Прем'єр-міністра України щодо критичної ситуації з недофінансуванням паліативної медичної допомоги.

Дмитра Чорного – до Жовтоводського міського голови про запобігання ліквідації закладів дошкільної освіти (ясел-садків) у місті Жовті Води.

Володимира Ар'єва – до Прем'єр-міністра України про надання вичерпного роз'яснення з низки питань, що набули суспільного резонансу у зв'язку з діями влади, пов'язаними з евакуацією українських громадян з Китаю.

Сергія Дунаєва – до голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, міністра внутрішніх справ України, голови Національної поліції України щодо прискорення розслідування протиправної діяльності Сєвєродонецької міської виборчої комісії та притягнення до відповідальності винних посадових осіб.

Сергія Дунаєва – до міністра внутрішніх справ України, голови Національної поліції України про прискорення розслідування справ щодо підкупу виборців, фактів тиску та перешкоджання діяльності законно обраних депутатів Лисичанської міської ради.

Сергія Литвиненка – до Прем'єр-міністра України, голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, виконуючого обов'язки голови правління Акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо перегляду необґрунтовано підвищених тарифів на водопостачання для мешканців міста Сарни Рівненської області та передачі на баланс міста господарств, що здійснюють водопостачання.

Сергія Мінька – до Прем'єр-міністра України про необґрунтоване затягування затвердження переліку видів робіт, що входять до технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання в житлових будинках.

Сергія Мінька – до Прем'єр-міністра України щодо відсутності механізму реєстрації та зняття з обліку тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів у разі відсутності ідентифікаційного номера.

Сергія Власенка – до Керівника Офісу Президента України щодо отримання інформації про результати конкурсу на посади суддів Європейського суду з прав людини від України.

Олександра Федієнка – до Прем'єр-міністра України щодо внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 270 від 5 березня 2009 року.

Олександра Федієнка – до Прем'єр-міністра України щодо включення Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення до переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації.

Групи народних депутатів (Задорожній, Васильєв та інших, усього 11 народних депутатів) – до Прем'єр-міністра України щодо перерахунку цін на транспортування газу населенню.

Іванни Климпуш-Цинцадзе – до віце-прем'єр-міністра – міністра цифрової трансформації України щодо належного захисту персональних даних користувачів мобільного додатку «Дія».

Іванни Климпуш-Цинцадзе – до Прем'єр-міністра України, міністра енергетики та захисту довкілля України, голови правління Публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» про надання інформації за результатами проведених переговорів щодо транзиту газу через газотранспортну систему України. (Повторний запит у зв'язку із наданням НАК «Нафтогаз України» неналежної відповіді).

Ігоря Васильєва – до заступника Генерального прокурора України – керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Директора Національного антикорупційного бюро України, тимчасово виконуючої обов'язки Директора Державного бюро розслідувань щодо вжиття заходів реагування, спрямованих на повернення вилучених документів.

Павла Мельника – до міністра інфраструктури України, голови Державного агентства автомобільних доріг України щодо проведення ремонту ділянки автомобільної дороги державного значення Н-30 від міста Василівка до міста Бердянськ загальною довжиною 143 кілометри, а також Т 08-18 від міст Василівка до станції Михайлівка, загальною довжиною 26,5 кілометра.

Павла Мельника – до тимчасово виконуючого обов'язки голови Державної фіскальної служби України про звернення голови Михайлівської районної державної адміністрації Запорізької області щодо відсутності надання адміністративних послуг фізичним особам, організаціям та підприємствам у смт Михайлівка органами ДФС України.

Павла Мельника – до міністра закордонних справ України щодо захисту прав та основоположних свобод затриманих 15.02.2020 року в Азовському морі українських рибалок, сприяння їхньому швидкому поверненню, а також здійснення консульського захисту їхніх законних прав.

Павла Мельника – до Прем'єр-міністра України щодо запобігання скороченню фінансування спорту у Запорізькій області у 2020 році та збереження найтитулованішого гандбольного клубу України «ZTR», а також дитячо-юнацької спортивної школи «ZTR» та спеціалізованих класів, що працюють у режимі дитячо-юнацької спортивної школи-інтернату.

Павла Мельника – до міністра культури, молоді та спорту України, президента Федерації гандболу України щодо відкритого листа найтитулованішого гандбольного клубу України «ZTR» про припинення фінансування з боку ПАТ «Запоріжтрансформатор», що призвело до припинення існування клубу.

Павла Мельника – до голови Запорізької обласної державної адміністрації щодо відсутності дієвих заходів реагування на екологічну ситуацію в Якимівському районі Запорізької області, що виникла в результаті скидання шахтних вод у ставок-випарник, розташований на території Кирилівської селищної об'єднаної територіальної громади, в межах Утлюцького лиману Азовського моря.

Марії Мезенцевої – до міністра у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України щодо стану реалізації суб-проектів, що впроваджуються в громадах, які постраждали від збройного конфлікту, для вирішення їх соціально-економічних потреб.

Тетяни Плачкової – до голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, голови Національної поліції України про необхідність припинення порушення гарантованих Конституцією України прав громадян на землю.

Тетяни Плачкової – до тимчасово виконуючого обов'язки голови Державної екологічної інспекції України, начальника Головного управління Національної поліції в Одеській області, голови Одеської обласної державної адміністрації про необхідність припинення порушення вимог законодавства щодо захисту та використання прибережних захисних смуг та користування пляжною зоною в межах прибережної захисної смуги Чорного моря в Одеській області.

Ольги Василевської-Смаглюк – до голови Наглядової ради Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» про надання інформації щодо діяльності Наглядової ради НАК «Нафтогаз України».

Дмитра Кисилевського – до міністра інфраструктури України, виконуючого обов'язки голови правління акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо передачі в комунальну власність територіальної громади міста Дніпра об'єктів і мереж, що перебувають на балансі ДП «Придніпровська залізниця».

Групи народних депутатів (Новинський, Гриб та інші, усього п'ять народних депутатів) – до міністра закордонних справ України щодо припинення втручання у церковні питання, особистої участі у кампанії з дискредитації релігійних організацій канонічної Української православної церкви.

Олега Кулініча – до Прем'єр-міністра України, голови правління Пенсійного фонду України щодо перерахунку та виплати пенсії Борщ Світлані Федорівні, жительці селища міського типу Диканька Полтавської області.

Олега Кулініча – до Прем'єр-міністра України, голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг про вжиття заходів щодо зниження тарифів на послуги доставки/розподілу природного газу, що нараховується за принципом замовленої потужності, невідкладного реагування на колективне звернення жителів села Кибинці Полтавської області з приводу надання роз'яснення стосовно постанови НКРЕКП № 3037 від 24 грудня 2019 року; а також реагування на звернення Решетилівської районної організації громадської організації ветеранів України щодо скасування постанови НКРЕКП № 2080 від 7 жовтня 2019 року.

Олени Кондратюк – до першого заступника голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо необхідності вжиття невідкладних заходів, спрямованих на обмеження вільного доступу абонентів українських операторів супутникового телебачення до російських пропагандистських каналів.

Павла Фролова – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності визначення у законодавстві терміну «ефективний приватний власник».

Романа Каптелова – до міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, міністра фінансів України, голови Державного космічного агентства України, голови Офісу фінансового контролю про забезпечення проведення перевірки Державного підприємства «Науково-виробниче об'єднання «Павлоградський хімічний завод» на предмет ефективності використання бюджетних коштів та скорочення персоналу.

Юлії Клименко – до міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України щодо формування та реалізації державної політики імпортозаміщення та функціонування державного реєстру імпортозаміщення та кооперації в оборонно-промисловому комплексі.

Михайла Крячка та Романа Сохи – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора, тимчасово виконуючої обов'язки Директора Державного бюро розслідувань щодо стану досудового розслідування стосовно посадових осіб Мелітопольської міської ради, ПП «АБЗ» та КП «Водоканал».

Михайла Крячка та Романа Сохи – до міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора, тимчасово виконуючої обов'язки Директора Державного бюро розслідувань щодо стану й результатів розслідування корупційних злочинів посадових осіб Мелітопольської міської ради та ПП «АБЗ», а також щодо існування злочинних схем на території Запорізької області.

Юлії Яцик – до тимчасово виконуючого обов’язки президента Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» щодо надання інформації та вжиття заходів.

Групи народних депутатів (Давиденко, Приходько та інші, усього 13 народних депутатів) – до Прем’єр-міністра України щодо заходів із запобігання розповсюдженню коронавірусу (COVID-19) в Україні.

Юлії Клименко – до міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, міністра культури, молоді та спорту України, міністра у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, Керівника Офісу Президента України, Голови Служби безпеки України щодо персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) України проти збройної агресії Російської Федерації протягом 2014-2020 років.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, повертаємося до роботи. Законопроект [№ 2178-10](#).

Ми не проголосували деякі поправки Наталії Юрїївни Королевської.

Ставлю на голосування поправку 3183. Прошу визначатися та голосувати.
«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3193. Прошу визначатися та голосувати.
«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3198. Прошу визначатися та голосувати.
«За» – 54.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Ставлю на голосування поправку 3208. Прошу визначатися та голосувати.
«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 3209. Загородній.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Дякую, Дмитре Олександровичу. Я пропоную пункт 3 частини третьої статті 13 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» викласти в такій редакції: «інші речові права та суб’єкта (суб’єктів) цих прав, а також ціну (вартість) таких речових

прав чи розмір плати за користування чужим нерухомим майном». Прошу поставити цю поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3209. Прошу визначитися та голосувати.
«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 3210. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, запропонована поправка – технічного характеру. У ній передбачено, що у відповідній редакції має бути виписано, що відомості про вартість нерухомого майна мають бути зазначені тільки щодо земельної ділянки. У запропонованій редакції першого читання йдеться про врегулювання такого предмету, який не стосується дії цього законопроекту.

Як ви пам'ятаєте, лише 13 відсотків українських громадян згідно з останніми соціологічними опитуваннями підтримують відкриття ринку земель сільськогосподарського призначення у той спосіб, у який зараз більшість пропонує його врегулювати, а 73 відсотки українських громадян категорично проти цього і наполягають на тому, аби це відбувалося після проведення всеукраїнського референдуму.

Позиція нашої фракції збігається з позицією більшості – трьома четвертими населення України. Ми також вимагаємо проведення референдуму з цього питання. Прошу поставити поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3210. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3211. Качний.

КАЧНИЙ О.С. «Опозиційна платформа – За життя». Шановні колеги, наша фракція все-таки сподівалася, що з приходом нового Кабінету Міністрів зміниться політика щодо земельного питання. На жаль, ми почули, що і Прем'єр-міністр, і профільний віце-прем'єр планують впровадити ринок землі, і «слуги народу» їх у цьому підтримують. Український народ висловлює свою позицію і говорить про те, що ми повинні зробити все, щоб цього не відбулося. Підтримка «Опозиційної платформи – За життя» зростає.

Хочу зачитати свою поправку 3211. У пункті 3 частини третьої статті 13 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» слово «ціну» пропонується виключити.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3211. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступну поправку також можемо поставити на голосування?

Ставлю на голосування поправку 3212. Прошу визначитися... Виступати будете? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, чому пропонується виключити слово «ціна»? Тому що наша земля безцінна. Хочу ще раз повернути нас усіх до Конституції України, в якій виписано, що земля – це наш скарб, багатство всього українського народу. Не можна порівнювати її з квартирою чи машиною, як це роблять депутати від фракції «Слуга народу». Я хочу, щоб ви всі усвідомили, що земля нам дана Господом Богом. Ми просимо вас зрозуміти: якщо прийдуть іноземці і скуплять її, а таке буде, під що й готується цей ринок, а не для тих фермерів, у яких немає грошей на те, щоб викупити хоча б кілька гектарів... Ви знаєте, що призупинено посівну, зупинилася робота на селі, тому що люди не знають, що буде з цією землею завтра.

У своїй поправці 3212 я пропоную у пункті 3 частини третьої статті 13 Закону України «Про державну реєстрацію речових...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3212. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Кальцев.

КАЛЬЦЕВ В.Ф., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане головуєчий. На жаль, у депутатів немає можливості внести свої пропозиції, тому що ми розглянули 3 тисячі поправок, а лише одну було прийнято, і та від партії «Слуга народу». Це дуже неправильно, що інші політичні сили не можуть дискутувати і вносити свої пропозиції. Нам не залишається нічого, як звертати вашу увагу на небезпечність тих пунктів законопроекту, якими погіршується ситуація на ринку обігу земель. Більшість країн, які вводили ринок землі, орієнтувалися на державу і створювали державний земельний банк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3213. Прошу визначатися та голосувати.
«За» – 60.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.
Дубіль.

ДУБІЛЬ В.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні народні депутати! Шановний український народе! Вкотре повторюю, що фракція «Батьківщина» категорично проти прийняття цього законопроекту про продаж нашої української землі, нашої держави, як і 73 відсотки народу України, які дали мандат довіри монобільшості та Президенту України.

Учора новий Прем'єр-міністр сказав про те, що в залі ведеться дискусія, в результаті якої буде визначено, якій моделі ринку землі бути. Хочу звернути увагу українців на те, що ніякої дискусії немає. Цей законопроект розроблено поза межами залу і, швидше за все, поза межами України. Кожну поправку, як ви бачите, шановні виборці, провалюють, провалюють і провалюють.

Щодо поправки. Пропонується встановити ціну речового права згідно з його експертною оцінкою, що, на мій погляд, цілком доречно, щоб не було завищення чи заниження такої ціни, а вона була об'єктивною та економічно обґрунтованою експертами. Ставте на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3214. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Поправка 3216. Гнатенко. Не наполягає.

Поправка 3217. Бурміч.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Поправка 3217. Я, наша фракція і весь український народ сподіваємося до останньої поправки (це буде, мабуть, скоро), що монобільшість, керівництво Верховної Ради і країни все-таки дослухається до вимог українського народу, почує його, врахує побажання людей, які працюють на землі – аграріїв, фермерів. Ми на це сподіваємося і будемо ставити на голосування кожна поправку. Може, все-таки доб'ємося того, чого хоче український народ. Прошу поставити поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3217. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 3218. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановний український народ! Моя поправка підтверджує позицію «Опозиційної платформи – За життя»: даний законопроект приймати не можна. Ми послідовно стоїмо на захисті права українських громадян бути власниками на своїй землі. Ми, на жаль, і сьогодні не почули вже від нового уряду, коли ж буде наведено порядок в Держгеокадастрі і чи спроможний цей уряд підготувати державу в разі, якщо, не дай, Боже, такий закон буде прийнято?

Люди до нас постійно телефонують і пишуть протягом цих днів. Вони вбачають небезпеку, що в разі прийняття такого закону землю буде розпродано, права людей буде порушено, люди втратять своє законне право отримати пай, а ціна в разі цього розпродажу, який пропонується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3218. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Поправка 3219. Волошин.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Ми, справді, сподіваємося, що ті тектонічні зсуви, які відбуваються останнім часом у системі управління, можуть нарешті спонукати більшість дослухатися до голосу розуму і перестати поступатися перед тиском певних глобаліських кіл і так званих «соросят» щодо запровадження ринку землі.

До речі, вчора тут лунали думки, що термін «соросята» дуже набрид. Я думаю, що на фоні цілковитої єдності, з якою «порохоботи» та ці товариші спільно накинулися на Президента Зеленського і на розумну частину партії «Слуга народу» за вчорашнє голосування стосовно Рябошапки, цей термін вже пора оновити, тому що слова «порохоботи» та «соросята» разом утворюють слово «поросята». Я думаю, що треба вже називати всіх їх поросятами, тому що те, що вони зробили останнім часом – протягом шести років у країні – це чисте свинство. Ми наполегливо закликаємо нормальних людей не приєднуватися

до «поросят» у цій діяльності, вони все одно вас ненавидять і мріють про те, щоб усіх позбутися. Прошу поставити поправку на голосування.

Дякую

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3219. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3232. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Я так розумію, що натисли на червоні кнопки всі депутати, які почули мого колегу Олега Волошина, тобто вони визначилися. Дякую.

Ви знаєте, мені дуже цікаво було почути слова Прем'єр-міністра про те, що він готовий до дискусії щодо цього законопроекту, перспектив його прийняття. Учора я закликав вас щонайменше протягом години під час обговорення своїх чисельних поправок. Бачу, поки що Прем'єр-міністра не почули. Не знаю, чи не почули його у фракції «Слуга народу», чи не почули десь за океаном, чи взагалі його не хочуть чути, але без дискусії не лише в цьому залі, а із суспільством, насамперед з українським народом, навряд чи такий закон буде сприйнятий, і перспектива його прийняття дуже-дуже сумнівна з точки зору наслідків. Поправку, що стосується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Не можна сперечатися, у вас чисельна кількість поправок. Це правда.

Ставлю на голосування поправку 3232 – одну з багатьох поправок. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 3233 Шуфрича.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, я думаю, що наближається той час, коли потрібно врешті-решт погодитися, що тільки після проведення всеукраїнського референдуму можна визначитися щодо прийняття цього законопроекту. Звертаю вашу увагу на те, що це є головною вимогою майже кожної нашої поправки, які стосуються різних статей різних законів, а переважно статті 130 Земельного кодексу України. Вносити будь-які зміни можна лише після встановлення результатів всеукраїнського референдуму. Це наша принципова позиція. Я абсолютно переконаний, що нашу принципову позицію щодо цього законопроекту підтримує суспільство. Дякую, що

ви ще раз звернули увагу на нашу наполегливість, пів України згідно з останніми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3233. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 3235.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, наступні поправки стосуються внесення змін до статей 12 та 13 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». Я прошу наступні поправки включно до поправки 3344 об'єднати і дати мені можливість виступити 7 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Замість скількох поправок? Я не почув.

ШУФРИЧ Н.І. Близько 10 поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 5 хвилин.

ШУФРИЧ Н.І. Добре, 6 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 5 хвилин.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Я прошу 6 хвилин. З поваги до вас, пане Голово. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, 5 хвилин Нестору Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Дмитре Олександровичу! А слово купця?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хвилина у вас вже була.

ШУФРИЧ Н.І. Дмитре Олександровичу, вчора разом з колегою Олександром Колтуновичем ми здійснили ретельний аналіз співвідношення вартості землі з соціальними стандартами та рівнем доходів громадян сусідніх країн – Румунії, Угорщини, Польщі, Франції, Німеччини. На жаль, це дуже сумно, але це закономірність. Очікувана вартість землі, яку реально пропонують встановити в нашій країні після запровадження ринку землі, приблизно 1 тисяча доларів. Кажуть: від 700 доларів до 1 тисячі 200 доларів за гектар.

Ми порівняли рівень мінімальної зарплати та мінімальної пенсії, середньої зарплати та середньої пенсії громадян сусідніх південно-західних країн. У них ці

стандарти у п'ять – сім разів вищі, ніж у нас. Середня вартість землі у шість разів вища, ніж у нас.

Ми пішли далі. Перевірили відповідні показники в Німеччині. Там соціальні стандарти такі: рівень доходів за різними видами виплат у 10-14 разів вищий, ніж в Україні. У 10-14 разів! А вартість землі у 25-32 рази вища, ніж в Україні. Це факт. Безумовно, ми розуміємо, що до Німеччини ще треба трошки допрацювати, але Польща, Угорщина, Румунія не так далеко і за відстанню, і ментально. Ми маємо можливість підвищити наші соціально-економічні показники до показників цих країн. Це буде стимулом для заробітчани з України повернутися і піднімати внутрішній валовий продукт нашої країни, а не піднімати на 1 відсоток внутрішній валовий продукт Польщі.

Тому ми й наполягаємо на відтермінуванні прийняття такого закону. Треба сконцентрувати наші титанічні зусилля з обох сторін: з одного боку, щоб проштовхнути цей законопроект, з іншого боку, щоб його заблокувати. Ще раз підкреслюю: у другому нас підтримує половина українців. Що ви штовхаєте? Вибачаюся, що ви пропихуєте? Ви хочете, щоб в Україні, яка знаходиться в центрі Європи була латиноамериканська або африканська система ведення сільського господарства? Ніякого натяку на фермерство тут немає. Ніякого.

Я висловлюю максимальну повагу до країн Латинської Америки, Африки, але в нас все-таки абсолютно інші традиції, менталітет. Якщо в нас домінують фермерські господарства, я не розумію, чому ми хочемо зробити українців кріпаками на власній землі, які працюватимуть в інтересах агрокомпаній і корпорацій. Ми за те, щоб близько 5 мільйонів наших громадян разом із членами родин повернулися на свою землю, працювали на ній, розвивали інфраструктуру сучасної України, були власниками на своїй землі, а не найманими працівниками. Ми маємо відчувати гідність за наших фермерів і за нашу країну, а не працювати на того дідька з-за океану. Ми наполягаємо саме на цій позиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу, за змістовну структуровану доповідь. Наступна поправка... Останню? Там три поправки? Поправки 3242, 3243, 3244? Так.

Ставлю на голосування поправку 3242. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 3243. Несторе Івановичу, ваша поправка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3244. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 3245. Мороз.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Виборчий округ № 59, Донеччина. Дякую. Шановний головуєчий! Шановні українці! Ми сьогодні розглянули дуже багато поправок. Люди, які перебувають на лінії розмежування в зоні бойових дій, а це практично весь округ № 59 від Красногорівки до Маріуполя, чекають відповіді на запитання: що буде з їхніми паями, які знаходяться за лінією розмежування, які заміновані, на які вони не мають актів, які залишилися на окупованій території? Я хочу, щоб звернули увагу на людей, які не мають можливості брати участь у ринку землі. Прошу проголосувати за мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3245.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Шановні колеги, я розумію, що після розгляду різних питань, мабуть, не всі залишаться в цьому залі. Чомусь мені так здається. Якщо ви не заперечуєте, я візьму 1 хвилину для виступу.

Я хочу всіх наших гарних, розумних, мудрих – найкращу частину цього залу – привітати із тим святом, яке наближається (*Оплески*). Я бажаю вам бути щасливими. Я бажаю вам бути успішними. Я бажаю, щоб ви досягали всього того, що ви собі напланували, щоб у вас на це завжди вистачало сил, щоб ваш характер завжди допомагав вам у реалізації всіх ваших починань.

Залишайтеся такими, які ви є. Ми вас дуже цінуємо. Нехай буде побільше теплих сонячних днів у вашому житті. З прийдешнім святом! (*Шум у залі*). Голосуємо? Землю голосуємо в цілому? Я думаю, що ні. Ще раз усіх з прийдешнім святом.

Оголошується перерва до 12 години 30 хвилин.

(*Після перерви*)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо засідання.

Поправка 3246. Народний депутат Мороз. Немає.

Наступна поправка 3247. Народний депутат Бурміч. Немає.

Поправка 3249. Народний депутат Чорний. Не наполягає.

Поправка 3252. Народний депутат Гнатенко. Не наполягає.

Поправка 3254. Народний депутат Дубіль. Будь ласка.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні колеги! Шановний український народ! Фракція «Батьківщина», як і 73 відсотки народу України, категорично проти прийняття законопроекту про продаж української землі. Хочу, щоб ви дослухалися до українського народу, до громад, до обласних рад, які провели сесії та звернулися до нас з проханням зняти з розгляду цей законопроект, і повернутися до нього тільки після проведення всеукраїнського референдуму.

Щодо поправки. Пропонується встановити ціну (вартість) речового права згідно із його експертною оцінкою, що, на мій погляд, цілком доречно, щоб не було завищення чи заниження такої ціни, а вона була об'єктивною та економічно обґрунтованою експертами. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставлю на голосування поправку 3254 народного депутата Дубеля. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Народний депутат Лукашев. Не наполягає.

Наступна поправка 3258. Народний депутат Пузійчук. Не наполягає.

Наступна поправка 3262. Народний депутат Загородній Юрій Іванович. Не наполягає.

Поправка 3263. Пузанов. Не наполягає.

Поправка 3264. Качний. Не наполягає.

Поправка 3265. Кальцев. Не наполягає.

Поправка 3267. Дубіль.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні колеги! Шановний український народ! Фракція «Батьківщина», як і 73 відсотки народу України, послідовно стверджує, що категорично не підтримує цей законопроект про продаж української землі, про продаж нашої держави. Учора новий Прем'єр-міністр сказав, що в залі є діалог, у результаті якого буде вирішено, якою буде модель закону про продаж української землі.

Хочу звернутися до українського народу, наших виборців. На мій погляд, діалогу в залі немає, тому що кожна поправка провалюється. Ще раз звертаюся до монобільшості: цей законопроект треба розглядати лише після погодження з українським народом, після проведення всеукраїнського референдуму.

Щодо поправки. Пропонується встановити ціну речового права «згідно із експертною оцінкою», що, на мій погляд, цілком доречно. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3267 народного депутата Дубеля. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3268. Народний депутат Качний. Не наполягає.

Наступна 3269. Народний депутат Христенко. Не наполягає.

Наступна поправка 3270. Народний депутат Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. «Опозиційна платформа – За життя». Шановний головуючий! Шановні колеги! «Опозиційна платформа – За життя» категорично проти прийняття такого закону. Ми послідовно стоїмо на захисті права українських громадян володіти і розпоряджатися своєю землею.

До нас постійно звертаються люди. Що хвилює і чого бояться українські громадяни в разі прийняття такого закону? На жаль, відповідей ми не почули ні від Прем'єр-міністра, ні від урядовців. Люди кажуть: як тільки закон буде прийнято, уряд пустить усю державну землю з молотка. Від цього програють усі. Держава позбудеться контролю над стратегічним природним ресурсом. Громадяни втратять можливість отримати свій гарантований законом пай. Громади не отримають обіцяної землі і, на жаль, навіть із програми децентралізації незрозуміло, як же відбуватиметься децентралізація...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3270 народного депутата Павленка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3271. Народний депутат Качний. Не наполягає.

Наступна поправка 3272. Народний депутат Лукашев. Не наполягає.

Наступна поправка 3273. Народний депутат Бурміч. Прошу.

БУРМІЧ А.П. Шановний головуючий, у мене три поправки – 3273, 3274, 3275. Прошу об'єднати їх та надати мені 2 хвилини, а потім проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу надати 2 хвилини. Я згоден.

БУРМІЧ А.П. Ці поправки стосуються референдуму. Я хочу сказати, що дуже захоплююся безстрашністю і рішучістю монобільшості. Вони нічого не бояться, молодці. А з іншого боку, думаю: може, вони щось знають, чого ми не знаємо, то нехай поділяться, скажуть чому не хочуть дослухатися до вимог народу. Може, вони знають, що 10 тисяч гектарів – це фактично три колгоспи, шість – сім сіл. Може, вони мають програму, відповідно до якої власник надасть усім роботу, забезпечить діяльність дитсадків, лікарень. Може, вони знають, що іноземець, який отримає землю, забезпечить роботою всіх, хто проживає на цих 10 тисячах гектарах.

Може, вони знають, а нам не кажуть. Це погано. Я думаю, може, їм все одно, що з ними буде, що буде з селом, як воно буде забезпечено. Головне – проштовхнути. Я думаю, що це дуже неправильно. Дуже неправильно так на це

все дивитися, тому що так не можна робити. Ніяких гарантій, ніяких думок про те, що буде з цими селами, з цими територіями. Я і фракція пропонуємо відкласти розгляд цього законопроекту, поговорити, подумати, роз'яснити всім і прийняти рішення для забезпечення роботою і зростання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3273 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну поправку 3274 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну поправку 3275 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, перед тим як ми перейдемо до наступної поправки, коротеньке повідомлення, тому що багато згадок щодо закону про референдум.

Я хочу звернутися до громадян України, до всіх, хто хоче взяти активну участь у розробці законопроекту про всеукраїнський референдум. Ви знаєте, що працювала група Верховної Ради України із залученням кращих експертів. Результат нашої роботи викладено на сайті Верховної Ради України.

До 18 березня будь-який громадянин України, який хоче покращити цей законопроект, внести свої пропозиції, може зробити це, надіславши конкретні пропозиції на електронну пошту, що зазначена в повідомленні. Я буду щиро вдячний, якщо ви зможете долучитися. Справді, питання всеукраїнського референдуму надзвичайно важливе. Нам уже час за 28 років розробити нормальний механізм, перший етап народовладдя в державі. Тому прошу долучитися до цього.

Наступна поправка 3276. Народний депутат Кива. Не наполягає.

Перепрошую, Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане голову. Нас просто двоє: мій колега-співавтор перший, потім – я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вже зрозумів, що вас двоє.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Це логічно. Просто ви вже почали називати співавторів.

Я хочу звернути увагу на те, з чого ми розпочали сьогоднішній день – з питання децентралізації. Я неодноразово звертав увагу на питання бюджетної

децентралізації. Навіть коли ми говоримо про запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення, децентралізація, безумовно, корелює і безпосередньо впливає на це, оскільки землями, що знаходяться в державній власності, які планується розпаювати, зможуть розпоряджатися в рамках ОТГ. Люди на місцях, і ми про це вже сьогодні казали, вимагають щоб обіг земель сільськогосподарського призначення було запроваджено після проведення референдуму, свій законопроект щодо якого ви анонсували.

Внесені нами поправки й полягали в тому, щоб спочатку провести референдум, а другорядним питанням вже було...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3276 народних депутатів Киви та Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наступна поправка 3277. Народні депутати Кива і Колтунович.

Колтунович. Будь ласка. Олександр Сергійовичу, ви будете доповідати?

КОЛТУНОВИЧ О.С. Звичайно, кожному окремо. Я хочу сказати на продовження теми референдуму. У нашій фракції є група юристів, які під керівництвом Василя Івановича Німченка підготували власний законопроект про референдум. Він уже внесений, і у нас також є відповідні розробки. Законопроект розміщено на сайті Верховної Ради України. Є наш законопроект, є ваш. Я раджу колегам з парламенту сконсолідувати свої зусилля, щоб отримати якісний інтелектуальний продукт і в подальшому мати можливість проводити відповідні референдуми і враховувати позицію громадян України під час прийняття доленосних рішень.

Я прошу поставити цю поправку на голосування, але закликаю вас дослухатися до нашої позиції, бо в нас теж є серйозні юристи, яким теж є що сказати. Прошу врахувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Учора, спілкуючись з усіма, я закликав всі фракції долучитися до опрацювання цього законопроекту. Скажу більше: я вчора навіть підписав листи, адресовані всім фракціям, щоб 18 березня взяти участь у всеукраїнському національному обговоренні цього законопроекту. Будь ласка, вносьте свої пропозиції. Відмінність у чому? Я хочу, щоб це був не вузькопартійний проект... *(Шум у залі)*. Повторюю: цей законопроект направлений усім громадянським суспільством. Це не тема даного законопроекту.

Ставлю на голосування поправку 3277 народного депутата Киви та Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, прошу вас звернути увагу на балкон. Сьогодні в залі присутні відмінники навчання, майбутні офіцери, кращі курсанти Національної академії Державної прикордонної служби імені Богдана Хмельницького. Це майбутнє Державної прикордонної служби. Прошу привітати їх *(Оплески)*. Дякую.

Переходимо до менш цікавих питань.

Поправка 3278. Народний депутат Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу, я щойно з'ясував у колег, вони вже зареєстрували законопроект про всеукраїнський референдум, уже навіть минув строк 14 днів для внесення альтернативних законопроектів. Він уже давненько розміщений на сайті. Для того, щоб ми дійшли до вашого законопроекту, треба розглянути той, який підготували мої колеги.

До чого я веду? Питання референдуму, безумовно, актуальне, але давайте спочатку створимо відповідне законодавче підґрунтя для референдуму (не має значення, ваш чи наш законопроект), а потім будемо запроваджувати обіг земель, якщо люди підтримають цю позицію.

Щодо робочих груп, безумовно, це робочий процес, ми підтримуємо його, щоб громадяни України мали можливість, як і громадяни Франції, Швейцарії, проводити референдуми з тих чи інших, локальних чи дрібних питань. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олександр Сергійовичу, на майбутнє я дуже прошу вас дотримуватися Регламенту, ви повинні доповідати поправку, а не говорити про те, що у вас на душі накипіло. Гарзд? Добре.

Ставлю на голосування поправку 3278 народних депутатів Киви та Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 3279. Автори ті самі. Запрошую до слова Олександра Сергійовича.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Шановні виборці! «Опозиційна платформа – За життя». Я про це вже казав, і хочу знову повідомити колегам, чому наша позиція викладена саме в контексті проведення референдуму. Ми, безумовно, враховуємо думки наших виборців – громадян України, формуючи державну економічну політику. Хочу нагадати, що в наших поправках більше тисячі разів згадується всеукраїнський референдум. Узагальнюючи, ми кажемо, що будь-які маніпуляції щодо концентрації, обігу земель тощо можуть бути здійсненні лише після проведення всеукраїнського референдуму.

Дані соціологічних опитувань на нашу користь: 72 відсотки, 68 відсотків, понад 70 відсотків людей вимагають проведення референдуму. Люди проти землі. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Люди проти землі? Цікаво. Завершили? Добре.

Ставлю на голосування поправку 3279. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Олександр Сергійовичу, у вас ще є трохи поправок. Може, ми застосуємо раціональний підхід – те, що називається *Ratio Decidendi* – розумне рішення?

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане головуєчий! Руслане Олексійовичу, я підтримую раціональний підхід. Ви знаєте, що я до всього підходжу прагматично. Я не виголошую політичні гасла, я завжди наводжу цифри і факти. У деяких моїх поправках, безумовно, є конструктивна аргументація з цифрами. Я ще частину озвучу, а далі подивимося, які поправки ми можемо узагальнити з цієї точки зору і поставити на голосування. Я прошу дати можливість продовжити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Продовжуйте. Поправка 3280.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний головуєчий. Звертаючись до народних депутатів у продовження попередньої поправки, я говорив про дані соціологічних досліджень. Хочу звернути увагу на економічний ефект, ми це вже не раз обговорювали з колегами. Приріст валового внутрішнього продукту в результаті запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення – 0,2 відсотка. У нас зріс ВВП на 3 відсотки за підсумками 2019 року з урахуванням статистичної похибки, а в результаті обігу земель буде додатково 0,2 відсотка. З економічної точки зору ефект нульовий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановний Олександр Сергійовичу, я ставлю на голосування поправку 3280 народних депутатів Киви, Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3281. Народний депутат Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний головуєчий. Шановні народні депутати! Шановні виборці! До нас іноді апелювали представники вже колишнього Кабінету Міністрів України щодо значної інвестиційної привабливості

національної економіки в результаті запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення. Але й це виявилось неправдою. Свого часу, коли відбулося розпаювання земель у 2001 році після прийняття Земельного кодексу України, і громадяни отримали право володіти землею, у нас відбулася парцеляція цілісних земельних масивів.

У результаті цього розпорошення багато земельних ділянок втратили цілісний майновий стан. Тепер вони мають нижчу інвестиційну привабливість. Для того, щоб все-таки не втратити інвестиційну привабливість, ми маємо отримувати лише цілісні земельні масиви.

У цій поправці, як і в попередній, я стверджую, що ми не отримаємо ні інвестиційного буму, ні значного приросту валового внутрішнього продукту. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3281 зазначених авторів. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 3282. Олександр Сергійовичу, ваш бенефіс.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Наступні чотири поправки прошу поставити на голосування по черзі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3282. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3283. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3284. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3285. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3286. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3287. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 54.

Рішення не прийнято.

Поправка 3288. Будь ласка, Олександр Сергійовичу. Поставити на голосування? Ви скажете два слова?

Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка, 1 хвилина.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Зважаючи на те, що це остання моя поправка в цьому блоці, очевидно, що сьогодні ми вже не дійдемо до неї.

Я хочу привітати всіх колег жінок із прийдешнім 8 березня. Ми вас дуже любимо. Ви в нас найкращі і ми вами дуже пишаємося.

Я прошу проголосувати мою поправку.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Натомість просите проголосувати.

КОЛТУНОВИЧ О.С. На позитиві.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 3288. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 3289. Королевська Наталія Юріївна. Не наполягає.

Поправка 3290. Волошин. Не наполягає.

Поправка 3298. Шуфрич. Несторе Івановичу, ваша поправка.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, я вже виступаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я слухаю вас.

ШУФРИЧ Н.І. Безумовно, для нас занадто принциповим питанням є добра воля людей. Скажу відверто: особливо жіночої частини нашої країни. Якби наші улюблені жінки сказали: ми готові продавати землю, ми підтримуємо, особливо напередодні 8 березня, але, враховуючи, що наші жінки є берегинями, вони люблять нас, турбуються, вболівають за своїх дітей, ми кажемо: давайте збережемо землю для наших дітей і онуків, дамо продати її тоді, коли вони самі захочуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КОНДРАТЮК О.К. Несторе Івановичу, давайте ви про улюблених жінок удома будете говорити. Добре? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, я прошу вас: зробимо жінкам свято і поставимо на голосування три поправки підряд. Завершимо поправкою 3300. Ви не проти? Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3298 народного депутата Шуфрича Нестора Івановича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну поправку 3299. Прошу визначатися. Ви хочете сказати? Несторе Івановичу, ви не встигнете сказати, але ми ще встигнемо проголосувати. Зробіть дівчатам свято. Ви хочете сказати? Тоді скажете наступного тижня.

Оголошую виступи з різних питань. Будь ласка.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Від імені міжфракційного об'єднання «Рівні можливості», співголів усіх фракцій парламенту ми хочемо звернутися із заявою.

Запрошую до слова Інну Совсун. Будь ласка, 3 хвилини.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть 3 хвилини. Виступ представника міжфракційного об'єднання «Рівні можливості».

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Шановні українці! За два дні ми будемо відзначати 8 березня. Це свято, яке почали відзначати спершу у Сполучених Штатах Америки і Німеччині, а потім на міжнародному рівні. Із 1975 року 8 березня відзначається на рівні ООН, щоб формувати глобальну спільноту, в якій кожна жінка і дівчинка має права і можливості повною мірою реалізовувати свій потенціал, творити своє життя так, як вона хоче і мріє, а не так, як їй вказують інші.

8 березня – це привід згадати про те, яким є сучасний світ для жінок і дівчат – для нас з вами, народні депутатки, для ваших дочок і дружин, шановні народні депутати, для всіх жінок і дівчат в Україні.

Цей світ нині несправедливий до дівчат і жінок. Дівчата не можуть бути певними, що їм безпечно пройти по вулиці, зайти у ліфт, сісти в таксі. Для багатьох жінок навіть власний дім не є безпечним. Щонайменше третина українських жінок стверджують, що зазнали психологічного, фізичного чи сексуального насильства від своїх чоловік чи партнерів.

Жінки заробляють на 25 відсотків менше за чоловіків. Серед українських виборців 51 відсоток жінок, а серед народних депутатів – лише 21 відсоток. Для всіх цих жінок важливо, щоб у владі були ті, хто реально розуміє їхні проблеми і захищатиме їхні права. Для дівчаток важливо бачити, що жінка може стати не лише дружиною і матір'ю, а депутаткою, може очолити міністерство чи навіть цілу країну; може стати науковицею і поїхати на Південний полюс, як біологиня Марія Павловська, а може навіть увійти до складу президії Національної академії наук України, де на сьогодні лише одна жінка, але суперпрофесійна, Елла Лібанова; що вона може стати успішною професіоналкою, створити успішний бізнес, як засновниця ІТ-компанії *Terrasoft* Катерина Костерева чи засновниця *Kachorovska atelier* Аліна Очеретяна.

Український парламент уже багато зробив для дівчат і жінок. У нас є партійні гендерні квоти та суворіша відповідальність за несплату аліментів, є Закон «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», до якого нарешті внесли норму про санкції за гендерно обумовлене насильство. Прийнято окремий Закон «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Попереду в нас ще дуже багато роботи. Декретні відпустки для чоловіків мають стати не екзотичним винятком, а нормою. Ми повинні запровадити дієвий механізм захисту від переслідувань для жінок, дітей та інших вразливих груп. Ми повинні відкривати нові дитячі садки, яких на сьогодні катастрофічно бракує, і через це жінки часто не можуть продовжувати свою кар'єру. Наше завдання – творити світ, у якому будуть реалізовуватися мрії всіх наших співгромадян і співгромадянок. Наше завдання – не обмежувати, а допомагати, не вказувати, а підтримувати. Про це треба говорити 8 березня і щодня.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція перейти до виступів з різних питань. Прошу народних депутатів, які мають бажання виступити в цю чудову п'ятницю, записатися.

Запрошую до слова народну депутатку Соломію Анатоліївну Бобровську, фракція політичної партії «Голос».

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги! Дорогі українці! Ми не можемо припинити говорити про Крим і про постачання води до Криму. Якщо пан Шмигаль хоче забезпечувати водою Крим, пропонує носити цистернами, то

в мене до нього пропозиція. У нас стабільна пропозиція до пана Арахамії, керівника фракції монобільшості: можете брати цистерни, свою молоду стару урядову команду, колег з парламенту і носити цистернами воду до Криму. Це перше.

Друге. Готовність піти на такі домовленості й компроміси – це не просто прогин під Російською Федерацією, це державна зрада і капітуляція. Питання, у принципі, в тому, чи може пан Шмигаль обіймати посаду Прем'єр-міністра у той час, коли ми стоїмо перед ворітьми складних рішень щодо сходу нашої країни. Ми знаємо, що згідно з Четвертою Женевською конвенцією держава-окупант зобов'язана забезпечувати окуповану територію водою, продовольством, медикаментами. Ми дуже добре знаємо, який об'єм води потрібен для забезпечення цивільного населення (ідеться про 100 мільйонів кубометрів води щорічно), а який об'єм води потрібен для утримання військових баз і об'єктів промисловості (ідеться про понад 1 мільярд кубометрів води).

Окремо скажу про військові бази, які ми особливо часто почали згадувати останнім часом. Повернуся в січень 2015 року, коли в Криму був сформований територіальний орган Міністерства оборони Російської Федерації, головна мета якого – напевне й очевидно – відродження ядерного потенціалу Криму. Окрім того, в будь-якій експертній дискусії ви почуєте про масу потенційного ядерного озброєння, зокрема авіації, що може знаходитися на нашому півострові. Говорячи про постачання води у Крим, ми говоримо насамперед не про населення, а про забезпечення водою військових баз Російської Федерації.

Окрім того, ми всі добре розуміємо, що саме зараз Крим (а отже Російська Федерація) зайшов у фазу посухи, а це означає, що ми отримали нарешті реальні важелі впливу. Ми добре пам'ятаємо, що Російська Федерація давно замислювалася над ідеєю подачі води саме з Російської Федерації, а не з території України. Вода для них фактично стала золотою, тому замість розмови про постачання води в Крим, про торгівлю з окупантами, прошу (насправді це відповідальність Міністерства інфраструктури) заборонити нарешті заходити цивільним і військовим кораблям у внутрішні води Криму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запрошую до слова народного депутата Сергія Шахова, депутатська група «Довіра».

ШАХОВ С.В. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні жінки нашої країни! Напередодні 8 березня депутатська група «Довіра» хоче привітати жінок усієї країни і всього світу із прийдешнім святом.

Жінки в історії завжди зазнавали утисків і були на другому плані. Жінок відсувають на другий план, але вони дають щодня життя на планеті саме нам. Жінки придумали бронежилет, який захищає чоловіків, *Wi-Fi*, яким усі користуються, Інтернет. Навіть двірники на машину теж придумали жінки, щоб ми доїхали додому нормально.

Вітаю всіх зі святом і бажаю, щоб кожна з вас досягала своєї мети, а допомагали реалізовували ваші задуми саме чоловіки. З прийдешнім святом 8 березня! Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запрошую до слова народну депутатку Ольгу Василівну Белькову, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги! Шановний пане головуючий! Я дуже позитивна і не втрачаю надії, що м'якою силою переконання спроможуся донести свої важливі аргументи щодо питання ринку землі.

Кілька днів тому в цьому залі пролунали порівняння з постаттю Авраама Лінкольна і розповіді про скасування рабства з історії Сполучених Штатів Америки. Я багато вивчала цю історію і можу порадити вам прочитати унікальну книгу про постать цього великого президента Сполучених Штатів Америки. Вона називається «Команда супротивників або політичний геній Авраама Лінкольна».

Особливістю цієї книги є один політичний момент. Річ у тім, що Авраам Лінкольн почав реформу відміни рабства в дуже важкі часи для Америки, коли суспільство було розділене. Отримавши перемогу на виборах, він зробив дуже нетривіальний крок – обрав колишніх супротивників і призначив членами своєї команди. Він призначив генерального прокурора з кола своїх противників. Це, до речі, непогана ідея з огляду на те, що в опозиції точно є кілька кандидатів. Він призначив очільника міністерства фінансів, держсекретаря.

Для чого я вам це кажу? Тому що це момент розгляду поправок. У нашого керівництва нарешті з'явилася можливість зібратися і зрозуміти, що лише та реформа, яка отримає підтримку всіх політичних фракцій або принаймні їх більшості, буде підтримана суспільством. На жаль, Аврааму Лінкольну довелося побачити на власному досвіді як важко суспільство сприймає навіть позитивні ідеї. В Америці була громадянська війна. Я не хочу цього для своєї України.

Пане головуючий, а що, якщо я запропоную вам запросити на дружню вечерю всіх лідерів фракцій? Спробуйте зібратися заради України, заради того, щоб кожен депутат у цьому залі зміг підтримати одну консенсусну версію земельної реформи для України. Це найважливіша реформа за всі роки незалежної України, але якщо її підтримає лише одна фракція і деякі групи ситуативно, а не стратегічно, це буде величезною помилкою. Я хочу, щоб ця реформа стала дуже визначною, успішною і прогресивною для України. Зважтеся на цю пропозицію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запрошую до слова позафракційного Рудика Сергія Ярославовича.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні українці! Це чудо. Чудо не в тому, що наближається 8 березня, а що вперше за чотири місяці і три дні моє натискання на зелену кнопку дало позитивний результат. Повторюю: мені надано слово з високої трибуни Верховної Ради.

Що я хочу вам сказати, шановні українці? Я хочу вам сказати, що за тиждень ви отримаєте результат, якого не чекав ніхто в нашій державі ще три місяці тому. Ви отримаєте закон, який, цілком можливо, викличе величезну бурю протистояння під стінами Верховної Ради. Ви отримаєте рішення, яке роками буде дискутуватися в українському суспільстві, та імена людей, причетних до результативного голосування за цей законопроект. Їх обговорюватимуть у різних контраверсіях у містах і селах.

Я кажу про законопроект про землю. Ми сьогодні дійшли до поправки 3300, і щось мені підказує, що наступного тижня, можливо, в четвер буде час «ікс». Якщо чесно, я песимістично ставлюся до варіантів його прийняття чи неприйняття.

Я думаю, що дуже висока ймовірність, що його приймуть. Мені цього дуже не хочеться. Звертаюся до колег народних депутатів від фракції «Слуга народу». Саме на вас лежить відповідальність за прийняття або неприйняття цього законопроекту. Вчорашнє голосування стосовно Генерального прокурора, уряду засвідчило, що у вас не все так однозначно, що у вас немає стовідсоткової позиції з багатьох важливих для держави питань. Я звертаюся насамперед до вас із проханням: утримайте власну позицію, якщо вона відрізняється від позиції керівництва вашої фракції, тому що вам із цим жити.

Сьогодні на сесії Черкаської обласної ради депутати включили до порядку денного питання про висловлення недовіри трьом народним депутатам, обраним на Черкащині: Арсенюку, Скічку і Стріхарському. Я до цього питання взагалі не причетний, але це свідчить про ставлення виборців найбільшого аграрного краю України до цього питання. Не ведіться, одумайтесь, і тоді ви будете вільно приїжджати в українські села, спокійно дивитися людям в очі, не будете переживати через прокльони, які обов'язково будуть за це ганебне голосування. Думайте, панове!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова народного депутата Пушкаренка, «Слуга народу». Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Шановні українці! Сьогодні з цієї високої трибуни мені хочеться сказати про ситуацію, що склалася в Житомирській області з опорними лікарнями. Госпітальна рада під головуванням пана Суслика, який очолює управління охорони

здоров'я області, намагається позбавити дві лікарні в Олевську та Малині статусу опорних. Це лікарні на півночі Житомирщини.

Північ Житомирщини, як ви всі знаєте, серйозно постраждала від Чорнобильської катастрофи. На півночі Житомирщини на сьогодні ще немає доріг, тому що їх там 30 років ніхто не будував. Тільки починається будівництво доріг, започатковане «Укравтодором» на чолі з Кубраковим. Фактично рішення про позбавлення лікарень в Олевську та Малині статусу опорних – це злочин чиновників Житомирської обласної державної адміністрації проти людяності.

Я з колегами вже не раз публічно звертався до уряду, до голови Житомирської ОДА пана Бунечка з проханням виправити цю ганебну помилку, припинити цей злочин проти людяності. Не довезуть до лікарень хворих з інсультом з півночі області до Житомира. На моїх очах в олевській лікарні два тижні тому фактично врятували хворого, а потім уже транспортували до Житомира. Дітей з температурою 40 градусів не довезуть із крайньої частини Олевської ОТГ до Коростеня. Ми матимемо реальні жертви серед наших громадян, тому що немає ні доріг, ні логістики, і норма 60 кілометрів за 60 хвилин там аж ніяк не виконується.

Пан Бунечко тиждень тому на великій госпітальній нараді за участю всіх представників, народних депутатів обіцяв включити лікарні в Малині та Олевську до переліку опорних. Обіцянку було порушено.

Я звертаюся до нового уряду з проханням відреагувати на звернення народних депутатів, на вчорашнє звернення обласної ради, включити олевську та малинську лікарні до переліку опорних і забезпечити їх фінансування. Це питання життя наших громадян, дітей, пенсіонерів. Ми не маємо права вчиняти цей злочин.

Сподіваюся, що новий уряд почує народних депутатів, громаду, обласну раду і виправить цю помилку. Люди рішуче налаштовані перекривати міжнародні траси, і тільки на моєму чесному слові цього не відбувається. Якщо новий уряд не виправить цю помилку, то дуже скоро міжнародна траса буде перекрита. Я сподіваюся, що мене почули.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народну депутатку Лесю Володимирівну Василенко, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ВАСИЛЕНКО Л.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, громадяни, українці! Цього тижня нам представили новий старий уряд, який почав свою роботу з неприємних сюрпризів. Я навіть не про міністрів уряду Януковича кажу, яких нам представили як уряд для людей. Я маю на увазі

пропозицію Прем'єр-міністра і його позицію в питаннях, що є ключовими для безпеки України, для виживання нашої держави.

Учора в прямому ефірі пан Шмигаль сказав про намір постачати воду до Криму. Всім цілком зрозуміло, що цього робити не можна. Постачання води – це визнання окупаційного режиму, це підрив нашої позиції на міжнародній арені, це абсолютне протиріччя нормам міжнародного гуманітарного права. Це базові речі, які пан Прем'єр-міністр мав би знати, а якщо він їх не знав, то мав би сьогодні визнати свою помилку. Але ні. Наш Прем'єр-міністр у залі парламенту сьогодні продовжив наполягати на нездорових фантазіях про те, як він носитиме воду відрами та баклажками персонально кожному українцю до Криму.

Оскільки пан Прем'єр-міністр не відступив від своїх слів, то я маю ще кілька запитань, на які він та кожен член його уряду повинні відповісти перед тим, як вони сядуть писати програму уряду і представляти її парламенту та народу України. Питання дуже короткі й прості, вони вимагають таких само простих і коротких відповідей, які визначають дух програми уряду і курс нашої країни.

Перше. Програма уряду має починатися із визначення, хто є стратегічним ворогом для України, яка країна чинить агресію проти України і як звати її Президента.

Друге. Чи буде уряд нарешті рахувати збитки та шкоду, які Росія завдає шостий рік Україні своєю агресією та анексією Криму? Почне нарешті така робота системно здійснюватися хоча б у цьому уряді?

Третє. Чи підтримає уряд пана Шмигалья позицію Офісу Президента України щодо закріплення особливого статусу Донбасу та інших окупованих територій України в Конституції України? Чи, може, варто було б задуматися над особливим статусом для деокупованих територій? Яку уряд взагалі вбачає стратегію з деокупації країни, адже в уряді є віце-прем'єр-міністр – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Як ми ці території будемо інтегрувати – з російськими танками та з путінськими катами? Я цього не бачу.

Це питання, на які кожен українець має право отримати відповідь найближчим часом – до того, як буде представлена програма уряду. Ми чекаємо, пане Прем'єр-міністре.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова народного депутата Романа Васильовича Костенка, фракція політичної партії «Голос».

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні народні депутати! Шановні громадяни! Два дні тому Верховна Рада затвердила новий склад уряду списком та без обговорення. Я впевнений, що для більшості депутатів у цьому

залі цілковитою загадкою лишаяться програмні напрями діяльності нового уряду. Я хочу привернути увагу колег і громадськості до важливого питання – забезпечення стабільності розвитку сектора безпеки і оборони в умовах постійних системних змін. Зокрема, я очікую від нового уряду якнайшвидшого завершення розробки стратегій воєнної безпеки та державних програм розвитку армії, ОПК і озброєнь. Неприйнятно, щоб за кадровими перестановками ми збавили темпи чи здійснили відхід від процесу впровадження сучасних військових стандартів.

Не менш важливим є розвиток і модернізація вітчизняних спецслужб. На завершальному етапі підготовлений до другого читання законопроект про розвідку, після прийняття якого треба одразу розпочати організацію ефективної роботи розвідувального співтовариства. В його діяльності розвідоргани мають покладатися на підтримку уряду.

Окремо хочу зупинитися на питанні реформування Служби безпеки України. Важливо посилити спроможність органів державної безпеки з контррозвідки, захисту національної державності, охорони державної таємниці, боротьби з тероризмом і кіберзлочинністю, ліквідувавши невластиві для спецслужби функції. Наголошую, що для держави є неприпустимим марнотратством утримувати під час війни величезну спецслужбу, яка паралельно займається пошуком цигарок і шуб на митниці, проводить постійні обшуки на підприємствах.

Наша фракція нещодавно презентувала свою стратегію «холодної деокупації» – плану захисту нашого суверенітету і звільнення окупованих територій. Цього можна досягти лише якщо ми не гаятимемо часу, і водночас з ефективною дипломатією проведемо ефективні реформи й модернізацію сектору безпеки. Наша фракція не лише долучиться до конструктивної роботи в цьому напрямі, а й пильно слідкуватиме за розвитком сектору безпеки і оборони, не допустить процесів, що можуть призвести до зниження обороноздатності нашої держави.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народну депутатку Наталію Романівну Піпу, фракція політичної партії «Голос».

ПША Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Виборчий округ № 115. Дорогі українці! Насамперед хочу сказати, що я вірю в освіту. Незалежно від того, хто буде міністром освіти і науки України, реформу «Нова українська школа» вже не спинити. Кожен у цій країні, хто має здоровий глузд і розуміє, наскільки важлива освіта, працюватиме в цьому напрямі. Я впевнена, що знайдуться серед нас вмотивовані вчителі. Я впевнена, що реформу підтримають парламентарії, які хочуть змін. Я точно знаю, що дуже багато львів'ян, і не лише на окрузі № 115, вірять

в освіту. Свого часу я навчалася в Українському католицькому університеті, а саме в Інституті лідерства та управління Євгена Глібовицького, який сказав: якщо ви хочете змін у країні, то почніть з освіти.

Фінляндія і Польща, які свого часу зробили ставку саме на освіту, збільшили фінансування і підходи до того, яким має бути на виході випускник, змінили своє становище в світі, змінили своє ВВП, економіку, культуру і взаємостосунки всередині країни.

Перед нами непрості часи. Я не очікую, що новий міністр освіти і науки буде кращим за попереднього. Мої прогнози протилежні, але я вірю в громадянське суспільство, з якого вийшла. Ці зміни, які вже почалися, які запровадив Український католицький університет, уже давно Києво-Могилянська академія, будуть незворотними, і ми отримаємо таку країну, якої прагнемо.

Новій українській школі бути. Новому українському випускнику, який буде конкурентоспроможним у глобальному світі праці, бути (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова народного депутата Папієва, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

ПАПІЄВ М.М. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Цей тиждень був рясним на події. Мені приємно, що з'явилася політична воля насамперед у Президента України, у фракції «Слуга народу», і той недолугий уряд, який, слава Богу, найменше керував Україною, відправлено у відставку.

Я читаю у Фейсбуці, що колишні міністри, яких відправили у відставку, починають вихвалитися якимись здобутками. У мене виникає до них просте запитання. Шановні «космонавти», ви можете усвідомити, які проблеми турбують нині людей? Я в листопаді 2003 року доповідав з цієї трибуни проєкт Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Стверджую, що вперше за всю історію незалежності України уряд не здійснив індексації пенсій, що відповідно до частини другої статті 42 зобов'язаний був зробити, тобто він не захистив від інфляції навіть пенсіонерів.

У мене таке запитання. Чому саме за цього уряду така кричуща різниця між мінімальною пенсією, яка становить 1889 гривень, і фактичним розміром прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб, який становить 3208 гривень? Цей уряд не доплачує кожному пенсіонеру України 1,5 тисячі гривень.

Шановні друзі, я звертаюся до новопризначеного уряду. Зверніть, будь ласка, увагу на громадян України, їхні соціальні проблеми, на заборгованість із заробітної плати, що сягнула більше 3 мільярдів гривень, на тарифи. Розробіть програму діяльності уряду, виходячи з того, як зробити українську економіку конкурентоспроможною. Якщо ми й надалі будемо виходити із вимог МВФ, головне завдання якого – підвищити ціни на енергоносії, зробити неконкурентоспроможною експортоорієнтовану економіку України... Нам треба піти

зворотнім шляхом: зробити так, щоб економіка працювала, наповнювала державний бюджет, бо лише так будуть підвищені заробітні плати, пенсії, інші соціальні виплати.

Треба повернутися до економіки України. Треба менше слухати представників транснаціональних корпорацій та всіх, хто фінансується з іноземних фондів і є фактично іноземними агентами, завдання яких – знищити Україну, перетворити її на країну споживання. Нам треба відновити Україну як цілісну економічно могутню і соціально захищену державу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Юлії Леонідівні Клименко, фракція політичної партії «Голос». Хто виступатиме? Прошу.

УМСРОВ Р.Е., секретар Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Питання подачі води у Крим, яке вчора знову порушили шановний пан Прем'єр-міністр та міністр закордонних справ, справді, може бути інструментом деокупації Криму та демонстрації того, що держава, по-перше, має чітке розуміння деокупації, по-друге, дбає про своїх громадян. Питання в тому, як контролювати доставку води саме нашим громадянам, а не військовим об'єктам окупаційних військ.

Можна запропонувати таке: провести відповідні відновлювальні роботи на Північнокримському каналі; забезпечити безпеку всіх об'єктів водоканалу на території Криму силами та засобами МВС України; провести ревізію стану комунікацій «Кримводоканалу»; на 100 відсотків забезпечити український менеджмент на підприємствах «Кримводоканалу»; заключити договори про водопостачання з нашими громадянами в Криму; створити умови для оплати за воду в гривні, таким чином повернути національну валюту України в український Крим; поновити роботу українських державних банків; аналогічно перенести цей досвід на питання електропостачання; паралельно відновити роботу українських органів державної влади в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

Якщо Прем'єр-міністр, інші представники державної влади або політики розуміють під водопостачанням саме такий гібридний механізм деокупації Криму, тоді можемо розробити його в деталях. Те, що ми після шести років окупації Криму говоримо про значення гуманітарного водопостачання на територію півострова, це зрозуміло, там наші громадяни, наша земля. Проте це не має виглядати як капітуляція перед Росією та визнання того, що українські чиновники і політики не готові боротися за відновлення суверенітету та територіальної цілісності України. Водночас треба чітко розуміти, що національні

інтереси України, відновлення суверенітету та територіальної цілісності нашої держави повинні бути збалансовані з гуманітарною політикою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запрошую до слова народного депутата Сергія Анатолійовича Вельможного, депутатська група «Довіра».

Сергій Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В. Луганщина, група «Довіра». Шановні колеги! Пів року тому цей зал був повний, усі гналися шаленими темпами. Сьогодні бачу, що немає кому чути про проблеми людей. Усі розбіглися, мабуть, перед святом закупувати троянди, тюльпани для жінок, дочок, бабусь. Це дуже добре, але в Україні існують проблеми, що стосуються кожної жінки, чоловіка, дитини. Ми вже казали, що коронавірус заповнив мізки чиновників, які захворіли на коронавірус і взагалі не думають про людей. Хочеться, щоб парламентарії, яких обирали люди, звернули увагу на людей на місцях, в округах, в областях.

Ми приїхали з округу, де провели дуже багато заходів, спілкувалися з пересічними громадянами, які нас обирали. Багато запитань було саме щодо тих проблем, які треба розв'язати, зокрема, про тарифи. Хочеться почути від міністрів, яким чином вони вирішуватимуть питання щодо транзиту і цін за транзит газу. Труби, які перетворилися на трупи, будували люди. Модернізації не відбулося, це залізо навіть не фарбують, усе заіржавіле стоїть, але за транзит з людей беруть плату. Людей, які не користуються газом, також змушують платити, якщо через будинок проходить газова труба. Запроваджуючи коефіцієнти, грабують пересічних громадян, пенсіонерів, наповнюють кишені олігархів. Хто стоїть за облгазами? Хто стоїть за закупівлею газу загалом? Тільки олігархи, які грабують українців.

На сьогодні заблоковане українське телебачення, людям треба купувати трансформатори по 2 тисячі гривень. Блокування українського телебачення – це злочин. Із чого щомісяця людина повинна платити 63-85 гривень за українське телебачення? Чому російські телеканали транслюються безкоштовно, а українські не показують?

І четверте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Народний депутат Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Дорогі виборці! «Батьківщина». Я хочу привернути увагу до проблем децентралізації. Ми стверджуємо, що об'єднанні територіальні громади

створюються на основі добровільності, проте нині відслідковуємо, що в деяких областях нашої держави не все так однозначно.

Я звернувся сьогодні до новообраного Прем'єр-міністра, до міністра розвитку громад та територій з проханням стабілізувати ситуацію і дослухатися до голосу людей там, де, на думку громади, децентралізація проводиться у примусовому порядку і не завжди економічно обґрунтовано.

Минулого і цього тижня під Львівською ОДА протестують мешканці навколишніх сіл Львова. Вони не розуміють обґрунтування приєднання їх до Львівської об'єднаної територіальної громади, бояться, що втратять ідентичність свого населеного пункту. Владі з ними потрібно працювати.

Новостворена Белзька об'єднана територіальна громада Сокальського району не матиме змоги утримувати лікарню, яку з квітня заплановано передати на її фінансування. Нежухівська ОТГ Стрийського району також протестує проти примусового приєднання до Стрийської ОТГ восени. Люди приїхали із Сокальського району, вимагають від влади пояснень. Це свідчення того, що до реформи, яка насправді потрібна, підходити треба з розумом.

Фракція «Батьківщина» в цілому підтримує процес децентралізації. Минулого тижня мені телефонували з Івано-Франківщини, мого рідного села Пасічного, де створена об'єднана територіальна громада. Людей цікавить, чи вона буде економічно спроможною. Новообраному уряду, міністру розвитку громад та територій треба дати доручення облдержадміністраціям, які спільно з обласними і районними радами зустрілися б з представниками громад і обдумано, шляхом дискусій, але на основі економічних розрахунків, прийняли остаточне рішення, яким чином і які громади восени підуть на вибори.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олексія Олексійовича Гончаренка, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність», Одещина. По-перше, нас, справді, дуже мало залишилося в залі. Усі так хотіли працювати, а бачимо, що тут зо два десятки народних депутатів. Мені шкода, що камера не може показати Верховну Раду зараз, щоб було видно, скільки ж залишилося тих великих працівників, які стільки нам розповідали. Але мова не про це, я думаю, що це вже для всіх очевидно.

Сьогодні відбулася одна важлива подія. Сьогоднішній ранок я розпочав під будівлею ДБР, куди в черговий раз викликали на допит п'ятого Президента України Петра Порошенка, до речі, в день народження його сина. На думку тих, хто це робить, це, напевне, гарно. Викликати людину в день народження сина на допит – це такий собі привіт і їхня така, знаєте, певна моральна потворність, яку

треба мати, щоб такі речі робити. На жаль, вони її мають і демонструють повною мірою.

Я хочу звернути вашу увагу на інше. А за що ж викликають на допити Порошенка? Зрозуміло, п'ятий Президент, лідер «Європейської солідарності», але має ж бути якась причина. Причина – це кілька справ, до того ж, одна абсурдніша за іншу. Особливо абсурдна справа про те, що Порошенко винний у тому, що він як український Верховний Головнокомандувач відправив українських моряків з українського Одеського морського порту (з мого рідного міста) до українського Маріупольського морського торговельного порту. Що сталося потім, ви знаєте. У Керченській протоці ці кораблі були атаковані Росією, наших моряків поранено і захоплено, кораблі захоплено. Отже, у цьому на сьогодні звинувачують Порошенка.

Абсурдність цієї справи зрозуміла кожній людині, бо якщо ми кажемо, що це правильно, то тоді чий Крим? Якщо ми не можемо провести свої кораблі Керченською протокою, то чий Крим? Зрозуміло, що такі справи – найбільша мрія Путіна. Хочу ще нагадати про Міжнародний трибунал ООН з морського права в Гамбурзі, який визнав, що Україна на 100 відсотків права в цій ситуації, а Росія на 100 відсотків не права. Саме завдяки цьому рішенню наші моряки сьогодні вдома. Росія не могла більше їх утримувати, бо надалі було б накладено санкції – заборону російським кораблям заходити в міжнародні порти.

Це все зрозумілі речі. Але на тлі цього, що відбувається тут, у Верховній Раді? Новий Прем'єр-міністр каже щось незрозуміле про постачання води в Крим. Я, до речі, особисто з ним поспілкувався, він мені гарантував, що не йдеться про постачання води, не йдеться про канал і не йдеться про продаж води Росії. Але голова фракції «Слуга народу» казав тиждень тому, а інші народні депутати від «Слуги народу» розповідають зараз, що постачання води в Крим – це єдиний шлях до деокупації. Друзі, це і є державною зрадою.

Саме для того, щоб робити такі речі, вони переслідують опозицію, бо єдине, що стоїть у них на заваді, – це українська опозиція і український народ. Але ви нас не залякаєте. Ми не злякаємося, і ми обов'язково переможемо.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Олексійовичу, я просто як репліку хочу сказати вам і всім іншим, що в нас є така добра традиція: у п'ятницю ми завжди збираємося, всі, хто залишився, і фотографуємося. Нас насправді дуже мало у п'ятницю. Повірте, немає навіть тих, хто постійно говорить з трибуни, що нас мало. Я запрошую вас доєднатися сьогодні до цієї фотосесії, бо на попередніх фотографіях вас не було. Отут одразу фотографуємося.

Шановні колеги, рухаємося далі. Запрошую до слова позафракційну народну депутатку Оксану Василівну Савчук. Будь ласка.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ

№ 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Вітаю всіх! П'ятниця, кінець робочого тижня. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Івано-Франківськ. Я мажоритарник, представляю місто Івано-Франківськ. Ми обговорюємо багато питань, ставимо запитання на «годині запитань до Уряду», вносимо депутатські запити. Це реально ті питання, котрі, можливо, мають трохи інші адреси, можливо, стосуються трохи інших громад, але по своїй суті вони однакові.

Вони стосуються глобальних проблем, насамперед, питання освіти, медицини, формування ОТГ, питання доріг. І хоч як би ми крутили, але ми чудово розуміємо, що за той час, що ми працюємо в парламенті, у нас не виробилося єдиних прозорих для всіх правил, щоб ми могли отримувати чіткі відповіді на ті запитання, які ми ставимо, і відповідні гарантії.

Я вже не казатиму про депутатські запити, які ми озвучуємо на пленарних засіданнях Верховної Ради, і які фактично повертаються до обласних адміністрацій як відписки. Нас із нашими проханнями, дорученнями виборців, із тими проблемами фактично відправляють назад, звідки ми прийшли. Дуже хочеться, щоб у майбутньому такого не було, бо інституція парламенту і народного депутата як того, хто відстоює свою громаду, поволі нівелюється. Якщо ми, народні депутати, будемо спокійно за цим спостерігати, то наступного разу на наші депутатські звернення нам просто відпишуть: якщо це вас непокоїть, то, будь ласка, займайтеся цим самі. Насправді так не має бути, бо відповідно до закону є і законодавчий орган влади, і виконавчий.

Сьогодні я хочу торкнутися тих тем, які непокоять, думаю, не лише мене як депутата мажоритарника. Вони стосуються розподілу коштів на дороги, на будівництво шкіл, садочків, на медичні заклади, на соцекономрозвиток, який невідомо, чи планується в майбутньому, бо ніхто не може дати чіткої відповіді. Часто дуже важко пояснити, за яким принципом надається пріоритет щодо фінансування тому чи тому об'єкту.

Наведу такий приклад. Це все починається навіть на рівні обласних адміністрацій. У місті Івану-Франківську будується міст через річку Пасічну, це мікрорайон «Пасічна» на вулиці Галицькій. Ви знаєте, ми не чекали, поки отримаємо кошти від уряду. Практично 70 відсотків коштів на цей міст ми вже профінансували з бюджету громади. Державі залишилося допомогти дофінансувати і відкрити цей об'єкт. Натомість кошти виділяються на проектно-кошторисну документацію абсолютно нових мостів, будівництво яких навіть не розпочато. На наше запитання, чому так, – нам відповідають, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запрошую до слова народного депутата Дмитра Сергійовича Чорного, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЧОРНИЙ Д.С. Виборчий округ № 34, Дніпропетровщина. Колеги, користуючись нагодою, хочу всіх вас запросити на III Міжнародний економічний форум DEF 2020, який відбудеться за ініціативою голови Дніпропетровської

облдержадміністрації Олександра Бондаренка у Дніпрі вже 19 та 20 березня. У форумі візьмуть участь представники 20 країн з усього світу, понад 700 підприємців, зацікавлених у розвитку власного бізнесу, космічні та ІТ-компанії міжнародного рівня. Протягом двох днів відбудуться виступи, презентації кейсів успішних компаній, комунікація влади і бізнесу, обмін досвідом.

Одними з головних тем форуму будуть космічна галузь і галузь ІТ. І це зовсім не випадково, адже ця наукова сфера є, без перебільшення, фундаментальною та основоположною у світі сучасної науки. Це галузь майбутнього, галузь завтрашнього дня. Це та сакральна сфера, котра працює на випередження свого часу. Це, певною мірою, і є машина часу, котра рухає світовий прогрес у завтрашній день.

Дуже символічно, що цей захід проходитиме в місті Дніпрі, гордістю якого є такі гіганти як КБ «Південне» та «Південмаш». Зауважу, що наша держава завжди брала найактивнішу участь у розвитку космічних технологій та ІТ-інженерії світового масштабу. Нагадаю, що саме Україна свого часу дала світу найвидатніших вчених світового рівня, серед яких Корольов, Сікорський, Патон та десятки інших видатних учених.

Окрім цього, на сьогодні у сфері ІТ майже кожен другий – українець, і це є лакмусовим папірцем, що визначає надзвичайно потужний потенціал українців у сфері технологій майбутнього. Тож, очевидно, що наша держава має працювати в цьому напрямі та визначити його пріоритетним. Потрібно зрозуміти, що розвиток сучасної науки – це основа, фундамент та опора по-справжньому міцної економіки, а відтак і міцної держави. Це насамперед стабільність, прогнозованість та перспективність економічних процесів і регіонів, і держави в цілому. Окрім цього, розвиток космічної галузі та ІТ – це розвиток та квиток у клуб країн-лідерів, а також потужна платформа для розвитку державного та приватного секторів. Саме на таку тенденцію має бути орієнтована внутрішньо-державна політика.

Друзі, на сьогодні всім нам потрібно розвивати та примножувати наші здобутки. Вірю, що спільними зусиллями ми зможемо подарувати крила українським ракетам, українським інноваціям та українському бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запрошую до слова Івана Івановича Крулька. Немає Крулька. Звичайно, ні. Лише той, хто записаний, має право передавати слово. Тоді я передаю слово Олександрові Сергійовичу Бакумову, фракція політичної партії «Слуга народу».

Слово передається Павлу Сушку.

СУШКО П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Прошу вашої уваги. Я звертаюся від імені тисяч

батьків дітей з важкими нозологіями. Сьогодні тих, чиє життя обтяжене порушенням зору, слуху, захворюваннями опорно-рухового апарату, психічними розладами, хочуть ще й позбавити законного права на вільний вибір форми навчання. Це передбачено Національною стратегією реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Документом прирівнюються спеціальні школи для дітей з тяжкими нозологіями (зір, слух, розумовий та фізичний розвиток) до дитячих будинків-інтернатів, об'єднуючи їх у визначення «заклади інституційного догляду та виховання дітей», і передбачається припинення до 2026 року діяльності всіх типів закладів інституційного догляду та виховання дітей, у яких проживає більше 15 вихованців.

Під загрозою закриття нині в Україні опинилися шість спеціальних шкіл для дітей з порушенням зору. Це школи у Києві, Львові, Одесі, Харкові, Мукачевому, Слов'янську. На період навчання діти з віддалених міст живуть у школі та їдуть додому на канікули. Таким чином, у кожній із цих шкіл є більше 15 вихованців, які проживають у школі. За цією ознакою протягом шести років такі школи мають припинити свою діяльність. Те саме чекає на спецшколи для дітей з іншими видами порушень. У такому разі інклюзія стане для них єдиною формою навчання.

Які тут можуть бути ризики? За відсутності досвіду навчання дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітніх школах є вкрай великий ризик того, що ці діти не зможуть адаптуватися, і тоді для них залишиться єдина форма навчання – домашня. Пропоную створити окрему стратегію реформування спеціальних закладів освіти, в яких навчаються діти з тяжкими нозологіями. Важливо впроваджувати інклюзію поступово. Для цього мають паралельно працювати інклюзивні класи у школах і спеціальні школи. І тільки після того, як інклюзивна форма навчання буде впроваджена належним чином, можна буде говорити про припинення діяльності спеціальних шкіл.

Разом ми захистимо спецшколи. Впевнено рухаємося в цьому напрямі. Серед перших досягнень – врахування профільним комітетом наших пропозицій про зміну редакції пункту стратегії реформування, яким передбачається припинення до 2026 року всіх типів закладів інституційного догляду та виховання дітей, у яких проживає більше 15 вихованців. Пропонується доповнити цей пункт словами: «За винятком спеціальних шкіл для дітей з порушенням зору та слуху, навчально-реабілітаційних центрів для дітей із складними комбінованими порушеннями». Це важливий крок. Наступний етап – врахування наших пропозицій урядом.

Закликаю захистити право батьків на вибір форми навчання для своїх дітей, а дітей – право спілкуватися з однолітками і навчатися за партами у школах, а не в чотирьох стінах удома. Сподіваюся, проблема буде почутою і на відповідному урядовому рівні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Запрошую до слова народну депутатку Ірину Володимирівну Геращенко, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дорогі українці, ви знаєте, ми постійно вислуховували від «нових облич», що у п'ятницю за попередньої влади був пустий сесійний зал. Подивіться, будь ласка, зараз на гальорки «слуг» і запитайте, де вони знаходяться в робочий день. Але я говоритиму про інші подвійні стандарти.

Як ви знаєте, цього тижня правляча партія провела два позачергових засідання Верховної Ради України для того, щоб змінити один уряд Зеленського на інший уряд Зеленського, і 100-відсоткового Рябошапку Зеленського – на іншого Рябошапку Зеленського на посаді Генерального прокурора. Але опозиція – три політичні сили, а саме «Європейська солідарність», «Голос» і «Батьківщина» – запропонували провести позачергове засідання Верховної Ради України, на якому розглянути заяви до шостої річниці анексії Криму, заяви до шостих роковин розстрілу на Майдані, включення до порядку денного питання внесення змін до закону про Державний бюджет України, для того щоб проіндексувати пенсії 11 мільйонам українців і українок.

Пропонувалося розглянути включення законопроектів, які допомогли б скасувати дефективні норми законодавства, яке на сьогодні нищить і руйнує малий і середній бізнес, зокрема ФОПи. Ми подали до Апарату Верховної Ради ці пропозиції у вівторок зранку. І ви знаєте, коли нам видали підписні листи? Вчора увечері. Хоча ми просили сьогодні провести це засідання.

Я хочу подякувати всім народним депутатам України (це 91 депутат), які поставили підписи для проведення позачергового засідання, не кадрового, де одних «слуг», які вже показали себе, замінюють на інших «слуг», хоча це нічого не дасть для країни, а для проведення засідання, на якому пропонується розглянути питання, що стосується долі людей. Підписалися в повному складі фракція «Батьківщина», фракція «Голос», фракція «Європейська солідарність». Перший підпис тут Петра Порошенка.

Хочу подякувати також депутатським групам «Довіра», «За майбутнє» і тим 15 мужнім «слугам», які мають сміливість, щоб поставити тут свої підписи. Насправді очевидно, що це все, знаєте, ігрища цих молодих і юних депутатів, які вважають, що можна просто подати нам підписні листи о 18 годині, щоб ми не встигли зібрати ці підписи.

Я хочу звернутися до виборців. Події, що відбуваються протягом цих двох днів у парламенті, свідчать, що минулого року вас просто ганебно обманювали – обманювали ті, які називаються «новими обличчями». А завели вони сюди старі інтриги, старе «решалово», старе оце неробство. Подивіться, де вони всі: вже святкують якісь свята і втекли з парламенту. Немає тут ніяких «нових облич», немає ніяких нових принципів, а є тільки брехня – брехня епохи Зеленського.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Єдине, я так розумію, і ви теж розумієте, що «Різне» вичерпало себе. Треба подумати, яким чином внести зміни до Регламенту, щоб ми могли працювати, а не просто передавати... (*Шум у залі*). Я не коментую вас, я просто кажу і з приводу того, про що ви також говорили (*Шум у залі*). Ні, я коментую лише вас із «Європейської солідарності». Дякую.

Надаю слово Констанкевич Ірині Мирославівні, депутатська група «За майбутнє».

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.
Білозір.
Мельник (*Шум у залі*).

СТЕФАНЧУК Р.О. Мені цікаво, де Шахов? Він щойно, 15 хвилин тому, повчав усіх, що треба бути в залі, а його немає в залі. Розумієте?

МЕЛЬНИК П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 81, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні головуєчі! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Хочу привернути вашу увагу до відсутності ефірного сигналу Т2 в населених пунктах Запорізької області. З цим питанням до мене постійно звертаються мої виборці. Я хочу відзначити, що, зокрема, у місті Токмаці Запорізької області та в місті Приморську ефірний сигнал Т2 відсутній повністю.

Для розв'язання зазначеної проблеми ще з вересня 2019 року я направив чотири депутатські запити, які було оголошено на пленарних засіданнях Верховної Ради України, до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, а також до Кабінету Міністрів України. Хочу додати, що 28 лютого 2020 року питання відсутності ефірного сигналу Т2, а також кодування українських телеканалів, що також непокоїло українців, отримало належну реакцію Президента України Володимира Зеленського.

Президент запропонував провайдеру цифрового ефірного телебачення «Зеонбуд» вжити необхідних заходів для розширення покриття цифровим телебаченням на території держави та полегшити доступ населення до телерадіомовлення, а до 1 травня 2020 року – забезпечити встановлення цифрових передавачів у 47 населених пунктах України.

Хочу ще раз привернути увагу до актуальності цього питання, зокрема, Нацради України з питань телебачення і радіомовлення, тому що така ситуація обмежує доступ громадян України до телебачення, а соціально незахищені верстви населення не мають, на жаль, змоги платити за кабельне телебачення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Припутень Дмитро Сергійович.
Нестеренко Кирилл Олександрович.

НЕСТЕРЕНКО К.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 26, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Україна у прямому розумінні потопає у смітті. Ми впевнено крокуємо в напрямі до екологічного лиха або, іншими словами, до вигрібної ями. На сьогодні в нашій державі відсутня достатня кількість полігонів для зберігання сміття. Крім цього, сміттєзвалища здебільшого мають характер стихійних, жодним чином не відповідають екологічним нормам та вимогам, що зазвичай заподіює невикорисливої шкоди екологічному балансу нашої країни.

На теперішній час на сміттєзвалищах України зберігається близько 35 мільярдів тонн відходів, котрі щосекунди знищують нашу екологію. Насамперед від цього страждають ґрунти і особливо водойми.

Чи є вихід з цієї ситуації? Так, є. Як свідчить досвід передових країн світу, нам необхідно негайно впровадити в дію сучасну екологічну систему зберігання, сортування, переробки та утилізації побутових та промислових відходів. Саме це є основою та запорукою екологічної безпеки та екологічної стабільності країни.

Наприклад, Швейцарія вже багато років успішно переробляє майже 99 відсотків відходів, використовуючи їх для опалення житла, виробництва електроенергії та виготовлення побутових речей. Також широко застосовується технологія переробки відходів на суміш, з якої виготовляється високоякісне дорожнє покриття. Більше того, недавно Швейцарія почала експортувати відходи з інших країн, оскільки своїх для переробки вже не вистачає.

Хочу сказати, що законопроект [№ 2207-1](#) дуже потрібен нашій країні. Сміття потрібно вже переробляти в енергію, це бізнес. Я вірю, що наша країна до цього вже готова, і в нас усе вийде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, кожної п'ятниці ми, справді, витрачаємо годину замість того, щоб працювати, не можу не погодитися з колегами. Тому пропозиція Руслана Олексійовича відмінити виступи «з різних питань» у тому форматі, в якому вони є на сьогодні, слухна, бо це забирає час. Краще б ми приймали закони. Думаю, що в новій редакції Регламенту це треба буде відобразити.

Але всім дякую... (Шум у залі).

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, ще три оголошення.

Створено міжфракційне депутатське об'єднання «Урбаністи», співголовами якого обрано народних депутатів Горенюка Олександра Олександровича та Бондар Ганну Вячеславівну.

Створено міжфракційне депутатське об'єднання «Національні спільноти», головою якого обрано Лубінця Дмитра Валерійовича.

І останнє оголошення. Створено міжфракційне депутатське об'єднання «Антикорупційний наступ», співголовами якого обрано народних депутатів Качуру Олександра Анатолійовича, Кіселя Юрія Григоровича та Павліша Павла Васильовича.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим.